

Οι Έλληνες εξαγωγείς κρατούν την ανάσα τους

Βέβαιοι ότι η εμπορική συμφωνία Ε.Ε. - Τραμπ θα φέρει απώλειες, περιμένουν τις λεπτομέρειες για να ξεκαθαρίσει το τοπίο

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΦΑΒΑ

Επαναφορά στην κανονικότητα, με πιθανές, όμως, απώλειες στην ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων, σηματοδοτεί η εμπορική συμφωνία ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις ΗΠΑ, η οποία επετεύχθη το βράδυ της Κυριακής και θα τεθεί σε ισχύ από την Παρασκευή 1η Αυγούστου.

Εάν, μάλιστα, συνεκισθεί η πτώση του δολαρίου έναντι του ευρώ, τότε η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών και επομένως και των ελληνικών προϊόντων έναντι άλλων τρίτων χωρών με χαμηλότερους ή και καθόλου δασμούς στην αμερικανική αγορά θα πληγεί ακόμη παραπάνω.

Την ίδια ώρα, οι ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις αναμένουν με αγωνία τις λεπτομέρειες της εμπορικής συμφωνίας και κυρίως τον κατάλογο με τα προϊόντα που θα εξαιρεθούν από την επιβολή δασμών κατά την εισαγωγή τους στις ΗΠΑ.

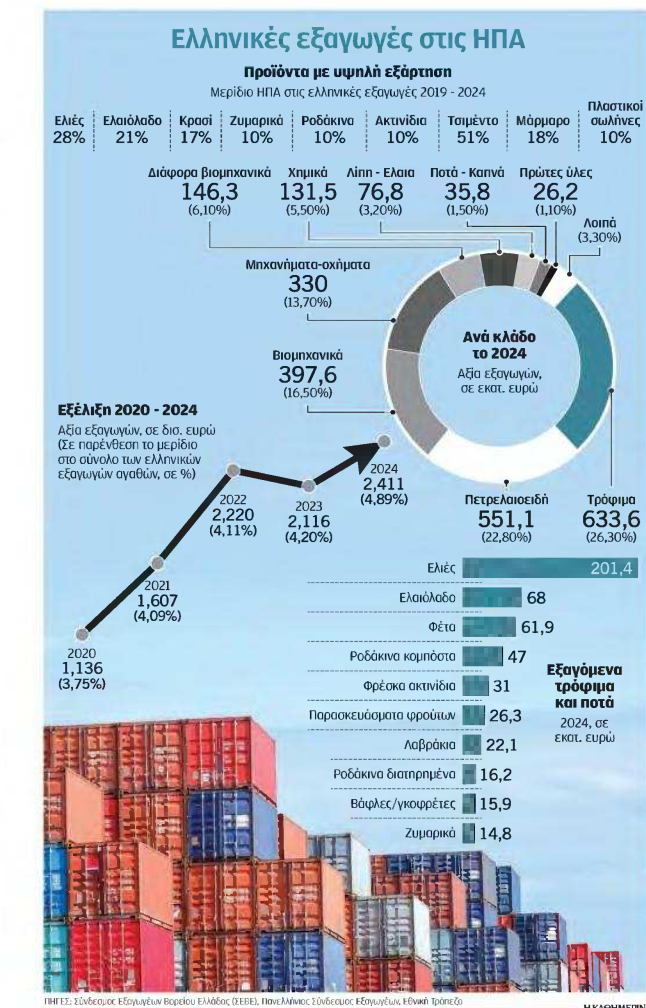
Επιχειρήσεις αλλά και η κυβέρνηση δεν κρύβουν την ανησυχία τους και για τις έμμεσες επιπτώσεις από την επιβολή των δασμών στα ευρωπαϊκά προϊόντα, σε μια περίοδο γεωπολιτικών εντάσεων, οικονομικής και πολιτικής αβεβαιότητας εντός της Ε.Ε. και στην περιφέρεια αυτής, συνθήκες που μπορεί μαζί και με τους δασμούς να οδηγήσουν σε ύφεση.

Η πίεση σε βασικούς εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας, όπως η Γερμανία, η Ιταλία, η Γαλλία και άλλοι, σημαίνει λιγότερες εξαγωγές προς αυτές τις χώρες, αλλά και λιγότερους ξένους επισκέπτες από τις χώρες αυτές στην Ελλάδα.

«Το 15% σε σχέση με το 0% είναι πολύ, σε σχέση με το 30% είναι μια νέα κανονικότητα και σηματοδοτεί το τέλος της αβεβαιότητας. Είμαστε σε δύσκολο, πλην χαρτογραφημένο τοπίο πλέον», υποστηρίζει μιλώντας στην «Κ» ο κ. Αλκιβιάδης Παλαμπόκης, πρόεδρος του Παλλελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΠΣΕ), σχολιάζοντας την εμπορική συμφωνία Ε.Ε. - ΗΠΑ.

Ο ίδιος εκτίμησε ότι οι άμεσες επιπτώσεις θα είναι σχετικά μικρές, τουλάχιστον σε κάποια προϊόντα, εκφράζοντας ταυτόχρονα την ελπίδα για την ύπαρξη εξαιρέσεων, όπως είχε γίνει και κατά την προηγούμενη κυβέρνηση Τραμπ, με το ελαιόλαδο, για παράδειγμα, να μη συμπεριλαμβάνεται τότε στα είδη στα οποία επιβλήθηκαν δασμοί.

Οι δασμολογικές επιβαρύνσεις, ακόμη και αν είναι χαμηλότερες σε σύγκριση με τις αρχικές απειλές Τραμπ τον περασμένο Απρίλιο, έρχονται σε

μα χρονική συγκυρία που οι ελληνικές εξαγωγές προς τις ΗΠΑ αποκτούσαν όλο και μεγαλύτερη σημασία για τις επιχειρήσεις και την εν γένει εξωστρέφεια της εθνικής οικονομίας.

Και αυτό διότι η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς τις ΗΠΑ την περίοδο 2020-2024 κατέγραψε μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 20,4%, ενώ το μερίδιο των εξαγωγών προς τις ΗΠΑ στο σύνολο των ελληνικών εξαγωγών από 3,75% το 2020 έφτασε το 4,89% το 2024. Αν και το μερίδιο αυτό είναι συγκριτι-

Οι δασμοί 15%, αν και χαμηλότεροι από τις αρχικές απειλές, έρχονται σε μια συγκυρία που οι εξαγωγές της Ελλάδας προς τις ΗΠΑ αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία για τις επιχειρήσεις και την εξωστρέφεια της οικονομίας.

κά μικρό, η αμερικανική αγορά είχε ιδιαίτερη σημασία για τα ελληνικά προϊόντα, καθώς έχει μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης, λόγω μεγέθους, αλλά και λόγω του χαρακτηριστικού των Αμερικανών καταναλωτών να πληρώνουν αρκετά χρήματα για να αγοράσουν ποιοτικά προϊόντα.

Το κυριότερο ίσως είναι η υψηλή εξάρτηση από την αμερικανική αγορά συγκεκριμένων ελληνικών προϊόντων. Σύμφωνα με μελέτη της Εθνικής Τράπεζας, πρόκειται για 23 προϊόντα τα οποία έχουν σταθερή

εξαγωγική παρουσία στις ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια, εξαγωγές πάνω από 10 εκατ. ευρώ και απορροφούν άνω του 10% των εξαγωγών της κατηγορίας.

Πρόκειται φυσικά για τις επιτραπέζιες ελιές, οι εξαγωγές των οποίων την περίοδο 2019-2024 ανήλθαν σε 932 εκατ. ευρώ, με τις ΗΠΑ να απορροφούν το 28% της αξίας των συνολικών εξαγωγών του εν λόγω προϊόντος, το ελαιόλαδο, τα ροδάκινα, τα ακτινίδια, το κρασί - η τύχη του οποίου ακόμη δεν έχει διευκρινισθεί σε σχέση με τους δασμούς.

Στην κατηγορία των μη τροφίμων, η πλέον χαρακτηριστική περίπτωση προϊόντων με υψηλή εξάρτηση από την αγορά των ΗΠΑ είναι το τσιμέντο, όπου κατευθύνεται το 51% των ελληνικών εξαγωγών τσιμέντου, τα μάρμαρα με το αντίστοιχο ποσοστό στο 10% και άλλα.

«Σίγουρα είναι καλύτερα από το εάν είχαν επιβληθεί τελικά δασμοί 30%, όπως είχε αρχικά ανακοινώσει ο πρόεδρος των ΗΠΑ. Ωστόσο, η νέα συμφωνία σημαίνει ότι θα πρέπει να επαναδιαπραγματευτούμε με κάθε πελάτη για δεύτερη φορά μέσα σε τέσσερις μήνες ετήσια συμβόλαια. Είναι βέβαιο ότι η Ευρώπη θα γράψει ζημιές από αυτή τη συμφωνία», τόνισε από την πλευρά του στην «Κ» ο Νέλος Γεωργουλός, επίτιμος πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Μεταποιητών - Τυποποιητών - Εξαγωγέων Επιτραπέζιων Ελιών και διευθύνων σύμβουλος της «Γεωργουλός Α.Ε.», της εταιρείας με το πλεονέκτημα στην επιτραπέζια ελιάς στις ΗΠΑ, «Parthenon».

Η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας υπό το βάρος των δασμών σημαίνει για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις απορρόφηση μεγάλου μέρους της αύξησης των τιμών, με επακόλουθο τη μείωση των κερδών τους. «Εάν, μάλιστα, οι δασμοί για αντίστοιχα προϊόντα βασικών ανταγωνιστών της Ελλάδας είναι χαμηλότεροι π.χ. 10% για τα προϊόντα της Αιγύπτου και της Τουρκίας, από τις οποίες προέρχονται οι περισσότερες πιέσεις, τότε οι ελληνικές επιτηδεύσεις ελιές έχουν συγκριτικό μειονέκτημα», επισημαίνει ο κ. Γεωργουλός.

Η γενικόλογη ανακοίνωση της Κυριακής για την εμπορική συμφωνία ΗΠΑ - Ε.Ε. αφήνει και ένα ακόμη σημείο «θολό»: ουδείς γνωρίζει εάν θα επιβληθούν με δασμούς φοροτία που βρίσκονται ήδη στη θάλασσα με προορισμό τις ΗΠΑ, τα οποία ξεκίνησαν από την Ελλάδα τις προηγούμενες ημέρες και θα φτάσουν στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού μετά την 1η Αυγούστου.

Θετικά σημεία και «παράθυρο» διαπραγματεύσεως

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Ως θετική εξέλιξη, υπό την έννοια ότι βάζει τέλος στην αβεβαιότητα, χαρακτηρίσε τη συμφωνία χθες ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκος Πιερρακάκης, προσθέτοντας ωστόσο ότι η κυβέρνηση θα ήθελε χαμηλότερο ποσοστό δασμών, ιδανικά μηδενικό, και ότι θα εξετάσει τις δυνατότητες καλύτερης αντιμετώπισης για προϊόντα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τη χώρα μας. «Η κυβέρνηση παρακολουθεί με προσοχή τις σχετικές διαβουλεύσεις και, στον βαθμό που θα το επιτρέψει το πλαίσιο της συμφωνίας, θα εξετασθούν δυνατότητες που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην καλύτερη αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν προϊόντα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τη χώρα μας», είπε ο κ. Πιερρακάκης στη Βουλή. Η αναφορά αυτή εκτιμάται ότι αφορά προϊόντα μοναδικής προέλευσης από την Ελλάδα. Στα θετικά της συμφωνίας ο κ. Πιερρακάκης συμπεριέλαβε τη διασφάλιση της διατλαντικής ενότητας, την αποτροπή ενός εμπορικού πολέμου, με ολισθηρές αρνητικές επιπτώσεις στο διεθνές εμπόριο και στις διεθνείς ολισθείς διανομής και παραγωγής, και τη διασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας της Ευρώπης. Σημειώνεται ότι η ελληνική κυβέρνηση είχε εξ αρχής ταχθεί υπέρ της διαπραγματεύσεως και όχι των αντιπόνων, προσβλέποντας όμως προφανώς σε χαμηλότερο ποσοστό δασμών, όπως π.χ. το 10%. Ο κ. Πιερρακάκης, εξάλλου, ανέδειξε για άλλη μια φορά το εσωτερικό εμπόδιο που παραμένουν στην Ευρώπη, κανονιστικά ή διοικητικά, τα οποία λειτουργούν στην πράξη σαν ενδοευρωπαϊκοί δασμοί. Χαρακτηριστικό είπε ότι «στη μεταποίηση υπάρχουν ισόδυναμοι εσωτερικοί δασμοί της τάξης του 45% και στις υπηρεσίες το ισοδύναμο φτάνει το 110». Αυτά τα εμπόδια πρέπει να αφαιρεθούν, τόνισε. Παράλληλο πρόβλεψε ότι η Ελλάδα ως χώρα πρέπει να προσπαθήσει να απεικονθεί για τις εξαγωγές της συστημικά σε ολόένα και περισσότερες αγορές, όπως η Ινδία οι αγορές της Μέσης Ανατολής.

1. ΤΑ « ΚΕΡΔΗ » ΤΗΣ Ε.Ε. , ΤΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΚΤΟΣ ΛΙΣΤΑΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 29/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/07/2025

Σελίδα: 3

Τα «κέρδη» της Ε.Ε., τα ανταλλάγματα και τα προϊόντα εκτός λίστας

Της ανταποκρίτριάς μας
στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗ

Ικανοποίηση στις Βρυξέλλες, αλλά ανάμεικτες αντιδράσεις σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιχειρήσεις και εμπορικές ενώσεις προκάλεσε η συμφωνία που «σφραγίστηκε» κατά τη συνάντηση του Ντόναλντ Τραμπ με την πρόεδρο της Κομισιόν την Κυριακή στη Σκωτία. Υπό την «απειλή» δυσθεώρητων δασμών ύψους 30% στις ευρωπαϊκές εισαγωγές στις ΗΠΑ από την 1η Αυγούστου, η Ευρώπη κατόρθωσε να «κλειδώσει» ποσοστό 15% και κυρίως να αποφυγή έναν οικονομικά καταστροφικό εμπορικό «πόλεμο» και για τις δύο πλευρές του Ατλαντικού.

Αυτό το επιχείρημα, άλλωστε, πρόταξε η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν για τη συμφωνία που έλαβε από τον Τραμπ, αλλά και ο αρμόδιος επιτροπος Μάρος

Σέφκοβιτς, ο οποίος χθες αναγκάστηκε να υπερασπιστεί το αποτέλεσμα των τετράμηνων διαπραγματεύσεων που ηγήθηκε ο ίδιος με την Ουάσινγκτον έναντι των αντιδράσεων που προκλήθηκαν κυρίως στο Παρίσι, στο Δουβλίνο και στη Μαδρίτη. «Εάν θα πρέπει να συνοψίσω τη συμφωνία μεταξύ Ε.Ε. και ΗΠΑ σε μια πρόταση, θα έλεγα ότι φέρνει ανανεωμένη σταθερότητα και ανοίγει την πόρτα σε μια στρατηγική συνεργασία», τόνισε.

Πρόκειται για συμφωνία που «κλειδώνει» έναν ενιαίο συντελεστή δασμών στο 15% για την πλειονότητα των ευρωπαϊκών αγαθών, περιλαμβανομένων αυτοκινήτων και φαρμακευτικών προϊόντων, αλλά περιλαμβάνει μηδενικούς δασμούς για αρκετά αμερικανικά προϊόντα, ενώ αρχικά επιδίωξη του «φιλόκ» ήταν «μηδενικοί δασμοί». Η Ε.Ε. δεσμεύθηκε, παράλληλα, για εξαγορά ενεργειακών αμερι-

κανικών προϊόντων ύψους 750 δισ. δολαρίων εις βάθος τριετίας και επιπρόσθετων 600 δισ. σε επενδύσεις στις ΗΠΑ. Διόλου τυχαία ο Τραμπ μίλησε για «τη

Ως επιτυχία αξιολογούν στην Κομισιόν τη συμπερίληψη φαρμακευτικών προϊόντων, ημεδαγωγών και ευρωπαϊκών αυτοκινήτων στο 15%

μεγαλύτερη συμφωνία που έχει επιτευχθεί». Η πολιτική –επί της ουσίας– συμφωνία ακόμη και χθες παρέμενε ασαφής σε ό,τι αφορά μια συγκεκριμένη λίστα εξαιρέσεων, που η Κομισιόν έχει διαπραγματευθεί για τους πιο ευαίσθητους τομείς.

Ο βασικότερος λόγος είναι ότι δεν υπάρχει ακόμη γραπτό κείμενο της συμφωνίας, που θα έχει ολοκληρωθεί έως την 1η Αυγούστου, ενώ Ε.Ε. και ΗΠΑ συνεχίζουν τη διαπραγμάτευση για τη λίστα προϊόντων με μηδενικούς δασμούς και στις δύο πλευρές, συνολικής εμπορικής αξίας 70 δισ. ευρώ, εξήγησε Ευρωπαίος αξιωματούχος.

Η λίστα θα περιλαμβάνει όλα τα αεροσκάφη και τμήματά τους, ορισμένες χημικές ουσίες, κάποια γενόσημα φάρμακα, εξοπλισμούς ημεδαγωγών, κάποια αγροτικά προϊόντα, φυτικούς πόρους και κρίσιμες πρώτες ύλες. Η ακριβής λίστα των προϊόντων θα δημοσιευθεί την 1η Αυγούστου, όπως και το κοινό ανακοινωθέν των δύο πλευρών, ανέφεραν αξιωματούχοι της Κομισιόν.

Εκτός της λίστας, ωστόσο, θα παραμείνουν αλκοολούχα ποτά, καθώς βρίσκονται σε ξεχωριστή διαδικασία διαπραγματεύσεων,

ενώ εκτός συμφωνίας παρέμειναν και οι δασμοί ύψους 50% για τον ευρωπαϊκό κάλυβα και το αλουμίνιο. Ωστόσο, Ε.Ε. και ΗΠΑ συμφώνησαν να προχωρήσουν σύντομα σε σύστημα ποσοστώσεων.

Επιτυχία αξιολογούν στην Κομισιόν τη συμπερίληψη φαρμακευτικών προϊόντων και ημεδαγωγών στο 15% των δασμών και ενώ βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη έρευνες από τις αμερικανικές αρμόδιες αρχές. Το ίδιο ισχύει και για τις εισαγωγές ευρωπαϊκών αυτοκινήτων, για τις οποίες δόθηκε «μάχη» –υπό την «πίεση» του Βερολίνου–, ενώ ως «αντάλλαγμα» δόθηκαν μηδενικοί δασμοί για τις εισαγωγές αμερικανικών οχημάτων. Ο Αμερικανός πρόεδρος, άλλωστε, διαμαρτυρήθηκε εκ νέου την Κυριακή για «άδικα μεταχειρίση» εκ μέρους των Ευρωπαίων, καθώς «δεν μας επιτρέπονται πωλήσεις αυτοκινήτων». Αγνωστο παραμένει το πώς θα εξα-

σφαλιστεί η εξαγορά ενεργειακών αμερικανικών προϊόντων (LNG, πετρέλαιο και πυρηνικά καύσιμα) ύψους 250 δισ. ευρώ από κράτη-μέλη και επιχειρήσεις της Ε.Ε., με αξιωματικούς να παραδέχονται ότι πολλά θα εξαρτηθούν από τις κατάλληλες υποδομές σε Ευρώπη και ΗΠΑ.

Ο άνισος συμβιβασμός κατέδειξε, πάντως, τη δυσκολία να διαπραγματευθεί η Κομισιόν εκ μέρους των «27» μια συμφωνία με τον Τραμπ, που επιχείρησε από την πρώτη στιγμή να «στριμώξει» με απειλές την Ε.Ε. Διαφορετικές ήταν για τον λόγο αυτό και οι αντιδράσεις των κρατών-μελών, με τη Γερμανία και την Ιταλία, που είναι περισσότερο εκτεθειμένες στο διατλαντικό εμπόριο, να καλωσορίζουν την αποτροπή της κλιμάκωσης ενός εμπορικού πολέμου και από την άλλη, Παρίσι και το Δουβλίνο να κάνουν λόγο για «υποταγή» στον Τραμπ.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

2 διο. ευρώ ο απαραίτητος ετήσιος προϋπολογισμός για το νοσοκομειακό φάρμακο

Οι συνέπειες του ελλειπούς νοσοκομειακού προϋπολογισμού για το φάρμακο, οι διαχρονικές ελλείψεις σκευασμάτων, το δύσκολο και «υποτιμημένο» έργο του νοσοκομειακού φαρμακοποιού μπήκαν στο μικροσκόπιο της συζήτησής μας με τη **Δέσποινα Μακριδάκη**, πρόεδρο της Πανελλήνιας Ένωσης Φαρμακοποιών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων

Στην **Ανθή Αγγελουπούλου** aangelou@naftemporiki.gr

Για να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη πρόοδος των ασθενών στην αγωγή τους, ο προϋπολογισμός πρέπει να αυξηθεί ώστε να εξασφαλιστεί η αδιάκοπη διαθεσιμότητα των φαρμάκων και η ενσωμάτωση καινοτόμων θεραπειών, επισημαίνει η κ. Μακριδάκη στη συνέντευξή της στη «Ν».

Οι ελλείψεις φαρμάκων επηρεάζουν σοβαρά τα νοσοκομεία και τα συστήματα υγείας;

«Η έλλειψη φαρμάκων αποτελεί διαχρονικά ένα σημαντικό πρόβλημα για τα νοσοκομεία (δημόσια και ιδιωτικά) και τα συστήματα υγείας σε παγκόσμιο επίπεδο. Η αιτία αυτών των ελλείψεων είναι συνήθως πολυπαράγοντική και απαιτείται μια στρατηγική προσέγγιση για την καλύτερη διαχείρισή τους. Οι συνέπειες όμως αυτών των ελλείψεων μπορεί να είναι ιδιαίτερα επιζήμιες για την ποιότητα της φροντίδας των ασθενών, την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών πρωτοκόλλων, και να είναι ιδιαίτερα κρίσιμες για τους ασθενείς που εξαρτώνται από συγκεκριμένες θεραπείες. Η έλλειψη συγκεκριμένων φαρμάκων αναγκάζει νοσοκομειακούς φαρμακοποιούς και θεράποντες ιατρούς να αντικαταστήσουν το φάρμακο που λείπει με ένα εναλλακτικό, το οποίο μπορεί να μην είναι τόσο αποτελεσματικό για τον ασθενή ή να προκαλέσει κάποια παρενέργεια. Αυτό μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα της φροντίδας και να οδηγήσει σε ανεπιθύμητες παρενέργειες ή αποτυχία θεραπείας. Επίσης, όταν υπάρχουν ελλείψεις σε βασικά φάρμακα, οι νοσοκομειακοί φαρμακοποιοί και οι ιατροί ενδέχεται να αναγκαστούν να χρησιμοποιήσουν ακριβότερες εναλλακτικές θεραπείες και αυτό αυξάνει το κόστος της θεραπείας, κάτι που μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα για τα νοσοκομεία και τους ασθενείς, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις

Δέσποινα Μακριδάκη: Η Ελλάδα είναι στην τελευταία θέση της Ευρώπης σε αριθμό νοσοκομειακών φαρμακοποιών.

που δεν υπάρχουν επαρκή κονδύλια. Επιπλέον, μια έλλειψη μπορεί να αναστείλει, να καθυστερήσει την έναρξη ή την ολοκλήρωση θεραπευτικών σχημάτων, κάτι που μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες για την κατάσταση των ασθενών. Σε περιπτώσεις χρόνιων παθήσεων ή επείγουσας ανάγκης (όπως για παράδειγμα σε καρκινοπαθείς ή ασθενείς με σοβαρές νοσοκομειακές λοιμώξεις που απαιτούν εξειδικευμένη φαρμακευτική αντιμετώπιση), αυτές οι καθυστερήσεις μπορεί να αποβούν μοιραίες.

Όταν υπάρχουν ελλείψεις, γιατροί και νοσοκομειακοί φαρμακοποιοί καλούμαστε να βρούμε άμεσα εναλλακτικές λύσεις, ώστε να μην επηρεαστεί αρνητικά η πορεία της θεραπείας. Αυτό αυξάνει τον φόρτο εργασίας μας,

καθώς πρέπει να ελεγχθούν οι υφιστάμενες δυνατότητες, η αποτελεσματικότητα και η ασφάλεια των εναλλακτικών φαρμάκων, επίσης θα πρέπει να ενημερωθούν οι ασθενείς και οι φροντιστές τους για τις αλλαγές στη θεραπεία και να δοθούν όλες οι αναγκαίες πληροφορίες ώστε να μην ανησυχούν για τη συνέχεια της θεραπείας τους.

Με λίγα λόγια, οι ελλείψεις έχουν σοβαρές επιπτώσεις στο σύστημα υγείας και στη θεραπεία των ασθενών και η αντιμετώπισή τους απαιτεί μια συνδυασμένη προσέγγιση, που περιλαμβάνει τη βελτίωση της παραγωγής, τη στρατηγική αποθεμάτων, τη συνεργασία μεταξύ των φορέων υγείας, καθώς και την ανάπτυξη ενός ευέλικτου πλαισίου κανονισμών και προμηθευτών».

Πού κυμαίνεται ο προϋπολογισμός για τα νοσοκομειακά φάρμακα και πόσος θα έπρεπε να είναι προκειμένου να μην υπάρχουν προβλήματα;

«Ο προϋπολογισμός για τα νοσοκομειακά φάρμακα στην Ελλάδα κυμαίνεται ανάλογα με τον τύπο του νοσοκομείου, τις ανάγκες των ασθενών και τις θεραπείες που απαιτούνται. Ωστόσο, η κρατική χρηματοδότηση για τα νοσοκομειακά φάρμακα ήταν περιορισμένη, και συνήθως δεν επαρκούσε για την κάλυψη όλων των αναγκών των νοσοκομείων. Ειδικά μετά τις δημοσιονομικές προσαρμογές και τις περικοπές που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, ο προϋπολογισμός για φάρμακα στα νοσοκομεία είχε συρρικνωθεί σημαντικά, ενώ όλο και μεγαλύτερο οικονομικό κομμάτι που αφορά το νοσοκομειακό φάρμακο μεταφέρεται στον ΕΟΠΥΥ.

Σήμερα ο προϋπολογισμός για την προμήθεια του νοσοκομειακού φαρμάκου για τα νοσοκομεία του ΕΣΥ έχει μετακινηθεί κεντρικά στην ΕΚΑΠΥ, η οποία επίσης έχει την ευθύνη συνολικής διαχείρισης του σχετικού clawback. Για παράδειγμα, ο προϋπολογισμός για τα

νοσοκομειακά φάρμακα, στην Ελλάδα κυμαίνεται συνήθως γύρω από τα 1,2-1,5 δισ. ευρώ ετησίως, ενώ το ποσό αυτό ενδέχεται να συγκριμειώνεται κάθε χρόνο, ανάλογα με τις ανάγκες, τις φαρμακευτικές και θεραπευτικές εξελίξεις και τις συμφωνίες που διαμορφώνονται από την Ευρωπαϊκή Διαπραγμάτευσης με τις φαρμακευτικές εταιρείες, στα πλαίσια που ορίζονται από την ηγεσία του υπουργείου Υγείας. Όμως για να μην υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στην παροχή φαρμακευτικής περίθαλψης και να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των νοσοκομείων χωρίς ελλείψεις, ο προϋπολογισμός θα πρέπει να είναι ευέλικτος, προβλέψιμος και να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες του συστήματος υγείας.

Ο ακριβής προϋπολογισμός εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως είναι τα αναγκαία φαρμακευτικά προϊόντα, δηλαδή τα κρίσιμα φάρμακα όπως τα ογκολογικά, για σπάνιες παθήσεις, τα εμβόλια κ.λπ., επίσης από την αύξηση των ασθενών, τις τεχνολογικές εξελίξεις και τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Για να μην υπάρχουν προβλήματα στην παροχή φαρμακευτικής περίθαλψης και να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη πρόσβαση των ασθενών στην αγωγή τους, ο προϋπολογισμός θα πρέπει να αυξηθεί σε επίπεδα που να εξασφαλίζουν την αδιάκοπη διαθεσιμότητα των φαρμάκων και την ενσωμάτωση καινοτόμων θεραπειών. Σύμφωνα με στοιχεία που συζητούνται, ένας ετήσιος προϋπολογισμός για τα νοσοκομειακά φάρμακα που να ξεκινά από 1,8 έως 2,2 δισ. ευρώ (ανάλογα με τις ανάγκες του εκάστοτε έτους) θα μπορούσε να καλύψει τις ανάγκες χωρίς σημαντικές ελλείψεις. Για την επίτευξη μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας, ο προϋπολογισμός θα πρέπει να είναι ευέλικτος και να λαμβάνει υπόψη τις εκάστοτε αυξητικές της φαρμακευτικής κατανάλωσης, καθώς και τις επερχόμενες καινοτομίες στην ιατρική.

Για την εξασφάλιση ενός επαρκούς προϋπολογισμού απαιτούνται κινήσεις όπως είναι η εφαρμογή στρατηγικών για τον περιορισμό της οπαίτης και τις υπερκατανάλωσης, με την ορθή συνταγογράφηση και την παρικοποίηση των θεραπευτικών πρωτοκόλλων. Επιπλέον, να γίνεται αντικειμενική διαπραγμάτευση με τις φαρμακευτικές εταιρείες για την εξασφάλιση καλύτερων τιμών και εφοδιασμού επαρκών ποσοτήτων βάσει πραγματικών αναγκών και όχι μόνο ποσοτήτων πώλησης. Και, τέλος, να υπάρχει ενίσχυση της παραγωγής και διανομής φαρμάκων. Συνολικά θα σας έλεγα ότι ο προϋπολογισμός για τα νοσοκομειακά φάρμακα στην Ελλάδα είναι από την περίοδο των μνημονίων μέχρι και σήμερα καλύτερος των πραγματικών αναγκών του συστήματος υγείας, με την ανάγκη για αύξηση να είναι επιτακτική για την εξασφάλιση επαρκούς φαρμακευτικής κάλυψης. Ένας προϋπολογισμός γύρω στα 2 δισ. ευρώ ετησίως, με σωστή διαχείριση και στρατηγικές εξοικονόμησης, θα μπορούσε να αποτρέψει σοβαρά προβλήματα πρόσβασης των ασθενών στην αγωγή τους και να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας. Επίσης ένα ερώτημα που χρειάζεται περαιτέρω έρευνα διερεύνηση είναι γιατί ο προϋπολογισμός για το Νοσοκομειακό Φάρμακο δεν είναι ενιαίος».

Τι προβλήματα αντιμετωπίζουν οι νοσοκομειακοί φαρμακοποιοί και ποιες είναι οι διαφορές τους με

«Πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν θεσμοθετημένες πλιν της ειδικότητας της Νοσοκομειακής Φαρμακευτικής και εξειδικεύσεις φαρμακοποιών».

Ο προϋπολογισμός για τα νοσοκομειακά φάρμακα στην Ελλάδα είναι από την περίοδο των μνημονίων μέχρι και σήμερα καλύτερος των πραγματικών αναγκών του συστήματος υγείας.

550/εκατομμύριο πολιτών και βέβαια αν αφαιρέσουμε το επικουρικό προσωπικό ο αριθμός δεν ξεπερνά τους 20/εκατομμύρια.

Αυτό επιβαρύνει συχνά την απόδοση, τη ζωή και την υγεία τους, είναι το σύνδρομο BurnOut -αν και δεν αναφέρεται όπως για άλλους επαγγελματίες υγείας- που καταγράφεται σε πολλούς συναδέλφους. Ταυτόχρονα μειώνει τον διαθέσιμο χρόνο για επιστημονικό έργο και ενεργό συμμετοχή στην κλινική φροντίδα των ασθενών. Στις πιο πολλές περιπτώσεις, οι νοσοκομειακοί φαρμακοποιοί στην Ελλάδα δεν συμμετέχουν ενεργά στη θεραπευτική ομάδα, όπως γίνεται στο εξωτερικό. Εκτός από τον δραματικά μειωμένο αριθμό των υπηρετούντων, από το 2017 -παρά τις συνεχείς προσπάθειες της ΠΕΦ-ΝΙ- δεν έχει ολοκληρωθεί το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο για την ειδικότητα της Νοσοκομειακής Φαρμακευτικής (υπάρχει εδώ και 35 χρόνια στην Ισπανία, 6 στη Βουλγαρία κ.λπ.), ενώ δεν υπάρχει θεσμοθετημένος ο ρόλος

«κλινικού φαρμακοποιού». Δεν παρέχεται συστηματικά η δυνατότητα επιμόρφωσης, η διά βίου μάθηση δεν στηρίζεται από τον εργασιακό χώρο, ούτε και το πανεπιστήμιο. Επίσης, το πλαίσιο σπουδών όφειλε να έχει τροποποιηθεί από χρόνια ώστε οι φοιτητές να προετοιμάζονται κατάλληλα για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στο νοσοκομειακό περιβάλλον. Συγχρόνως -αν και υπάρχει σχετικό νομοθετικό πλαίσιο- πολύ συχνά δεν στηρίζεται η συμμετοχή των ΝΦ σε ερευνητικά προγράμματα (κλινικές μελέτες) σε επίπεδο νοσοκομείου, γεγονός που περιορίζει την επιστημονική εξέλιξη και προβολή του ρόλου μας. Και, φυσικά, προβλήματα έχουμε στη διαχείριση προμήθειας φαρμάκων, που συχνά καθυστερεί λόγω των πολύπλοκων διαδικασιών και έλλειψης ευελιξίας. Υπάρχουν σοβαρά και μακρόχρονα προβλήματα στη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, ελλιπή δεδομένα, δίδονται ανεπαρκείς πληροφορίες, καταγράφεται σημαντικό ποσοστό αδιανυσίας στην επικοινωνία με τις υπηρεσίες (ΕΚΑΠΥ, ΕΟΦ κ.λπ.). Σε αντίθεση, οι Ευρωπαίοι συνάδελφοι έχουν ευρύτερο πεδίο δράσης, μεγαλύτερη αναγνώριση και περισσότερη υποστήριξη στην επιστημονική και επαγγελματική τους ανάπτυξη. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες (όπως Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Σουηδία), οι φαρμακοποιοί είναι ενταγμένοι στην κλινική ομάδα και συμμετέχουν ενεργά στη λήψη αποφάσεων για τη φαρμακοθεραπεία των ασθενών. Πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν θεσμοθετημένες πλιν της ειδικότητας της Νοσοκομειακής Φαρμακευτικής και εξειδικεύσεις φαρμακοποιών (π.χ. ογκολογική φαρμακευτική, φαρμακευτική λοιμώξεων, παιδιατρική φαρμακευτική, φαρμακευτική Επείγοντων, ΜΕΘ κ.λπ.), ενώ στην Ελλάδα η εξειδίκευση είναι περιορισμένη (μεταπτυχιακός τίτλος κλινικής φαρμακευτικής, pharmaceutical care, primary care κ.λπ.) και ανεπαρκώς οργανωμένα (προσλήψεις χωρίς job description και εξειδίκευση), με αποτέλεσμα να μην καλύπτονται οι πραγματικές ανάγκες αλλά να παραμένουμε σε πεπαλαιωμένα πλαίσια εργασίας, σε αντίθεση με ιατρούς και νοσηλευτές. Για την αναβάθμιση του ρόλου στην Ελλάδα απαιτούνται θεσμικές αλλαγές, επενδύσεις σε ανθρώπινους πόρους και υποδομές, εμπλουτισμός της βασικής εκπαίδευσης, υποστήριξη της διά βίου μάθησης και επιμόρφωσης και αναγνώριση της συνεισφοράς τους στην ολιστική φροντίδα υγείας (συμμετοχή στο Home Care, ανάπτυξη υπηρεσιών Telepharmacy)».

Πώς μπορεί να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη πρόσβαση των ασθενών στην αγωγή τους μέσα από τα νοσοκομεία;

«Η απρόσκοπτη πρόσβαση όλων των ασθενών στην αγωγή τους μέσα από τα νοσοκομειακά φαρμακεία μπορεί να διασφαλιστεί μόνο με συντονισμένη δράση, τεχνολογική υποστήριξη, θεσμική ενίσχυση και επαρκείς ανθρώπινους και λειτουργικούς πόρους.

Ο ρόλος του νοσοκομειακού φαρμακοποιού είναι αποδεδειγμένα κρίσιμος και καταλυτικός για την παρικοποίηση της φαρμακείας, τη διασφάλιση της επάρκειας και της διανομής φαρμάκων, της έγκυρης πληροφόρησης ιατρονοσηλευτικού προσωπικού, ασθενών και φροντιστών τους, καθώς και της σωστής απεικόνισης και αξιολόγησης δεδομένων».

Μέσο: NAYTEMΠΟΡΙΚΗ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 01/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/07/2025

Σελίδα: 46

ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ

Το Social Purpose είναι το νέο Branding για τις φαρμακευτικές

Σήμερα η ουσιαστική δέσμευση μιας εταιρείας στον κοινωνικό της σκοπό υπερτερεί κατά πολύ της συγκυριακής κατάκτησης βραβείων ή της σποραδικής πολυμορφίας δράσεων. Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, επισημαίνει ο **Δημήτρης Μαύρος**, CEO της MRB

Στην Ανθή Αγγελοπούλου aaggelopoulos@nafterporiki.gr

Ενα διαφορετικό πεδίο σχετικά με τον φαρμακευτικό κλάδο, αυτό που αφορά την εικόνα που έχει το ευρύ κοινό στη χώρα μας, παρουσιάζει ο Δημήτρης Μαύρος, διευθύνων σύμβουλος της MRB. Οι εταιρείες πρέπει να γίνουν «εταιρικοί συμπολίτες», να εμπλακούν στην κοινωνία και να στηρίζουν κάποιον πυλώνα της με όλες τους τις δυνάμεις, ενώ η εμπιστοσύνη των Ελλήνων προς τους θεσμικούς και οργανισμούς έχει αρχίσει να μειώνεται, επισημαίνει ο κ. Μαύρος.

Με αφορμή την έρευνα για την εικόνα των φαρμακευτικών εταιρειών στο ευρύ κοινό και την εμπιστοσύνη συγκριτικά με άλλους κλάδους, θα ήθελα να σας ρωτήσω τι αποκομίσατε από αυτήν και αν υπάρχουν σαφείς αλλαγές από τα προηγούμενα έτη.

«Η βελτίωση της εικόνας και της εμπιστοσύνης προς τις φαρμακευτικές εταιρείες που φαινόταν μέχρι το 2023 (έξοδος από την περίοδο του Covid-19), δείχνει ότι όχι μόνο σταμάτησε, αλλά έχει υποστεί μείωση κατά 21% μέχρι σήμερα (2025). Κεντρικό ρόλο για αυτή την πτώση παίζουν τέσσερις διαστάσεις οι οποίες έχουν πληγεί αρκετά σημαντικά. Πιθανότατα, δε, υπάρχει σοβαρή περίπτωση να έχουν πληγεί όχι μόνο ανεξάρτητα αλλά και συνδυαστικά.

Η "Ανάπτυξη Νέων Φαρμάκων" έχει πέσει 6%, η "Ανάληψη του Κόστους Νέων Φαρμάκων" είναι στο -8%, το ίδιο (-8%) και η "Προστασία της Δημόσιας Υγείας", ο δε "Αγώνας που δίνουν για να βοηθήσουν την Ανθρώπινη Υγεία" έχει σχεδόν φτάσει 50% σε αρνητικές απαντήσεις. Συνεπώς οι δύο μας το πολύ-

Δημήτρης Μαύρος: Σταθερό παραμένει το γεγονός, σύμφωνα με την έρευνα, ότι τα ελληνικά φάρμακα είναι εφάμιλλα με τα εισαγόμενα.

νες της εμπιστοσύνης και της εικόνας είναι "Τα Νέα Φάρμακα" και "Τα Κόστη".

Και τα κόστη θα μπορούσε να πει κανείς ότι ήταν αναμενόμενα, αλλά τα "Νέα Φάρμακα" ζυμώνονται και με τα γραφόμενα στα Social Media ότι οι Φ.Ε. θέλουν τους ασθενείς δέσμιους στις ασθένειές τους. Οπότε το πρόβλημα από επιστημονικό μετατρέπεται σε ηθικό.

Σταθερό παραμένει το γεγονός ότι τα "Ελληνικά Φάρμακα είναι εφάμιλλα με τα εισαγόμενα" (81%), ότι "Έχει γίνει Πρόοδος σε Υποδομές" (79%), ότι "Οι Ελ-

ληνικές Φ.Ε. είναι Εξωστρεφείς και κάνουν Εξαγωγές" (77%) και τέλος ότι "Η Φήμη μιας Φ.Ε. αυξάνει την πιθανότητα Αγοράς φαρμάκων ή προϊόντων από τους καταναλωτές/ασθενείς" (78%).

Σε σχέση με άλλους κλάδους γενικά οι Φ.Ε. κατατάσσονται στην 5η (σχετικά μεσαία) θέση σε επίπεδο Εμπιστοσύνης (42%). Από πάνω τους έχουν, με σειρά, τα Φαρμακεία, τους Γιατρούς και τις Εταιρείες Τροφίμων και από κάτω, με σειρά, τις Τηλεπικοινωνίες, το ΕΣΥ, τις Ασφαλιστικές, την Ενέργεια, τις Τράπεζες, το Υπουργείο Υγείας και τέλος τις Καπνοβιομηχανίες (βλ. σχετικό πίνακα)».

Στην ομιλία σας αναφέρατε χαρακτηριστικά ότι δεν λένε τίποτα για το κοινό τα βραβεία και η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και ότι οι εταιρείες πρέπει να εμπλακούν μέσα στον κοινωνικό ιστό. Θα θέλατε να μας το αναλύσετε λίγο;

«Σε μια εποχή που οι πολίτες είναι πιο συνειδητοποιημένοι και απαιτητικοί από ποτέ, η ουσιαστική δέσμευση μιας εταιρείας στον κοινωνικό της σκοπό (Social Purpose) υπερτερεί κατά πολύ της συγκυριακής κατάκτησης βραβείων ή της σποραδικής πολυμορφίας δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Η έννοια του "Εταιρικού Συμπολίτη" αντανάκλα μια διαρκή και βαθιά ενσωματωμένη ηθική στάση απέναντι στην κοινωνία, η οποία δεν εστιάζει στον πρόσκαιρο εντυπωσιασμό, αλλά στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης και ουσιαστικές σχέσεις με τους ανθρώπους, πολίτες, πελάτες. Το Social Purpose μετασχηματίζεται έτσι στο νέο Branding - όχι ως σλόγκαν, αλλά ως αυθεντικός πυρήνας ταυτότητας. Δεν είναι μια επικοινωνιακή

3. TO SOCIAL PURPOSE ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΝΕΟ BRANDING ΓΙΑ ΤΙΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ

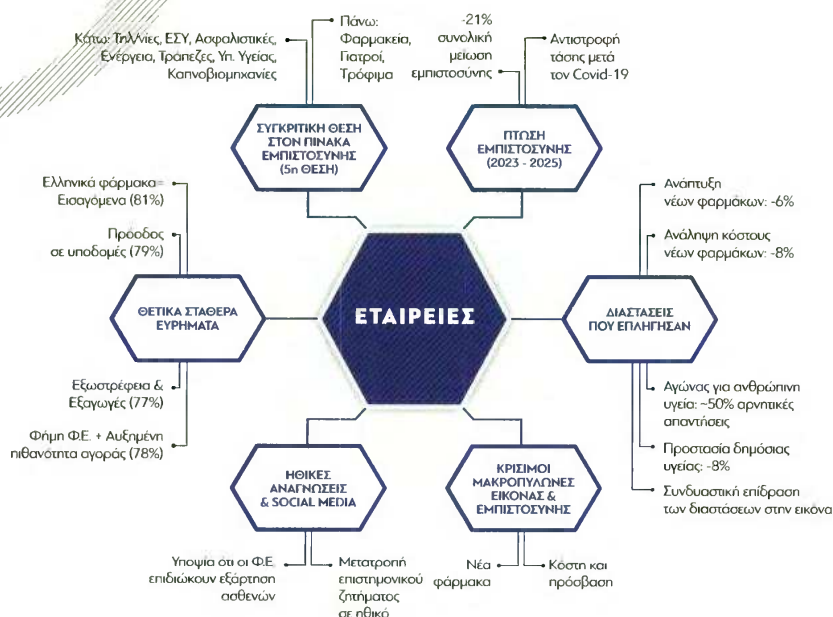
Μέσο: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 01/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/07/2025

Σελίδα: 47

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

στρατηγική, αλλά το ίδιο το "είναι" της επιχείρησης/ εταιρείας. Όταν μια εταιρεία είναι αναγνωρίσιμη για την κοινωνική της χρησιμότητα και όχι απλώς για τις διακρίσεις της, αποκτά ουσιαστική νομιμοποίηση και ανθεκτικότητα στον χρόνο».

Ο νέος όρος που κατανοεί ο Έλληνας είναι η «μυθοπλασία», όπως είπατε. Τι ακριβώς εννοείτε;

«Στη σημερινή επικοινωνιακή πραγματικότητα, οι Έλληνες συγκινούνται περισσότερο από μικρές αφηγήσεις τύπου "μυθοπλασίας" - μικρά σίριαλ που εκφράζουν ανθρώπινες στιγμές και αναδεικνύουν με αυθεντικότητα τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα μιας μάρκας. Δεν αρκεί πλέον η απλή, "ανακωμωματική" προσέγγιση, χρειάζεται συναισθηματική σύνδεση. Τα testimonials με έντονο storytelling, όπου ο καταναλωτής βιώνει και αφηγείται την εμπειρία του, λειτουργούν πολύ πιο αποτελεσματικά, καθώς μεταφέρουν αξίες και σκοπό μέσα από αφηγήσεις καθημερινότητας. Οι άνθρωποι δεν θυμούνται δεδομένα, θυμούνται ιστορίες και συναισθήματα».

Ο Έλληνας δεν λειτουργεί με το ρήμα πείθομαι αλλά με το ρήμα εμπιστεύομαι, τονίσατε στην ομιλία σας. Τι σημαίνει αυτό με απλά λόγια για τις εταιρείες;

«Στο μυαλό και στην ψυχή του Έλληνα υπάρχει ένα ισχυρότατο battlefield ανάμεσα στα ρήματα Πείθομαι και Εμπιστεύομαι. Ο Έλληνας δεν πείθεται, διότι η ορθολογική ενημέρωση / πληροφόρηση πολλές φορές ερμηνεύεται κατά το δοκούν από εκείνον που την προσφέρει. Χρειάζεται να εμπιστευτεί Πρόσωπο

Οι δυο macro πυλώνες της εμπιστοσύνης και της εικόνας για τις φαρμακευτικές εταιρείες είναι «Τα Νέα Φάρμακα» και «Τα Κόστη».

Win-Win vs Lose-Lose. Τι αποδίδει τελικά στην επικοινωνία της αγοράς με τον πολίτη-ασθενή;

«Ο Έλληνας, μετά από μια περίοδο υψηλών εντάσεων, προβλημάτων και αισθήματος προδοσίας, αισθάνεται ότι η λέξη "win" δεν μπορεί να υπάρξει στη ζωή και στην καθημερινότητά του. Πιστεύει ότι συνεχώς βρίσκεται σε mode "lose". Συνεπώς, αν μια μάρκα τον προσεγγίσει με τη στρατηγική του "Έλα να κερδίσουμε μαζί", δεν γίνεται πιστευτή. Μόνο αν μια μάρκα τον προσεγγίσει με τη στρατηγική "Ξέρω ότι ζορίζεσαι, οπότε έλα να χάσουμε μαζί" μπορεί να αγγίξει/ευκαιριοποιήσει με μεγαλύτερες πιθανότητες τα "αγοραστικά του νεύρα».

Έρευνα - Αποτελέσματα

Το δείγμα της έρευνας ήταν 800 άτομα, ηλικίας 18 - 64 ετών, σε όλη την Ελλάδα, και η έρευνα έγινε από τις 25 Φεβρουαρίου έως τις 10 Μαρτίου. Σύμφωνα με τα ευρήματα, η εμπιστοσύνη των Ελλήνων προς τους θεσμούς και οργανισμούς (συνολικά 31 θεσμούς) από τον Δεκεμβριο του 2023 και μετά έχει αρχίσει να μειώνεται. Υπάρχει ένα βαρύ κλίμα, δηλαδή, που επηρεάζει και τον κλάδο γενικά. Οι ερωτηθέντες έχουν μια σχετικά καλύτερη εικόνα για τις φαρμακοβιομηχανίες το 2025, ενώ αναφορικά με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της έρευνας θεωρούν ότι ο ρόλος του φαρμάκου είναι σημαντικός. Πιστεύουν, δε, ότι οι φαρμακοβιομηχανίες εκμεταλλεύονται για δικό τους οικονομικό όφελος έκτακτες καταστάσεις υγειονομικού κινδύνου, όπως μια πανδημία, σε ποσοστό 85% και 84% αντίστοιχα.

Επίσης, σε υψηλό ποσοστό, 77%, θεωρούν ότι οι φαρμακευτικές εταιρείες χρησιμοποιούν ακόμη και σθένια μέσα με σκοπό τις πωλήσεις και το κέρδος. Ακόμα, το 69% πιστεύει ότι οι φαρμακευτικές ευθύνονται για τις οδικοαλόγητα υψηλές τιμές των φαρμάκων ευρείας χρήσης.

Επιπροσθέτως, οι ερωτηθέντες δεν πιστεύουν και πολύ ότι οι φαρμακευτικές δίνουν αγώνα να βοηθήσουν την ανθρώπινη υγεία (49%), ούτε ότι τις ενδιαφέρει η δημόσια υγεία (69%). Αναφορικά με την εικόνα για τις ελληνικές εταιρείες, οι ερωτηθέντες απάντησαν κατά 81,5% ότι παράγουν φάρμακα άριστης ποιότητας, και κατά 79% ότι έχουν προοδεύσει σε υποδομές, έρευνα και ανάπτυξη.

Για τις πολυεθνικές, 1 στους 3 πιστεύει ότι δεν θα δείξουν μεγάλη ευελιξία στη διάθεση φαρμάκων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ενώ το 52% δεν πιστεύει ότι δίνουν αγώνα για να προστατεύσουν την ανθρώπινη υγεία.

Όσον αφορά τη φήμη, οι ερωτηθέντες σε ποσοστό άνω του 70% θεωρούν ότι επηρεάζει την προτίμησή τους σε επιλογή φαρμάκων. Και για την εμπιστοσύνη προς τους κλάδους, απάντησαν ότι εμπιστεύονται κατά σειρά: τα φάρμακα, τους γιατρούς, το σούπερ μάρκετ, τις εταιρείες τροφίμων, τις φαρμακευτικές, τις εταιρείες τηλεπικοινωνιών και ορισκό το ΕΣΥ. Αντίστοιχα έλλειψη εμπιστοσύνης διακρίνεται για τις ασφαλιστικές εταιρείες, τις εταιρείες ενέργειας, τις τράπεζες και, τέλος, το υπουργείο Υγείας.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι ανάμεσα στους σημαντικούς επικοινωνιακούς κλάδους οι φαρμακευτικές φέρουν θετικό πρόσημο στον βαθμό εμπιστοσύνης του κοινού, ενώ οι γιατροί και τα φάρμακα απολαμβάνουν τη μεγαλύτερη εμπιστοσύνη μεταξύ των κλάδων υγείας.

Πιο κοντά στην καινοτομία: Νέες προοπτικές για τους ασθενείς

Το Ταμείο Καινοτομίας, αν σχεδιαστεί και εφαρμοστεί με σύνεση, μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης για την εξέλιξη του συστήματος υγείας και για την ταχύτερη πρόσβαση των πολιτών στις θεραπευτικές δυνατότητες του μέλλοντος

**Σάββας
Χαραλαμπίδης**

Γενικός διευθυντής
Gilead Sciences
Ελλάδας, Κύπρου
& European
Distributor Markets

Η πρόσβαση στις προηγμένες θεραπείες αποτελεί διαχρονικά ζητούμενο για τα συστήματα υγείας, ιδιαίτερα σε χώρες όπως η Ελλάδα, όπου οι δημοσιονομικοί περιορισμοί επηρεάζουν άμεσα τη διαθεσιμότητα καινοτόμων φαρμάκων. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόταση για τη δημιουργία ενός Ταμείου Καινοτομίας ανοίγει μια οικιαστική συζήτηση για τον ρόλο της πολιτείας στη διαχείριση της ιατρικής καινοτομίας.

Η βασική ιδέα πίσω από το Ταμείο είναι να λειτουργήσει ως ένας προσωρινός αλλά στρατηγικός μηχανισμός που θα επιτρέψει την ταχύτερη ένταξη στην ελληνική αγορά των θεραπειών προτεραιότητας (PRIMEs) και των προηγμένων θεραπευτικών προϊόντων (ATMPs). Τα προϊόντα αυτά, λόγω της πολυπλοκότητας και του υψηλού κόστους παραγωγής τους, είναι συχνά δύσκολο να καταστούν άμεσα διαθέσιμα σε μικρότερες αγορές όπως η ελληνική.

Το Ταμείο προτείνεται να διαθέτει ξεχωριστό προϋπολογισμό και να λειτουργεί με στόχο την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού που μεσολαβεί μέχρι την οριστική αξιολόγηση των φαρμάκων και την ενοσωμάτωσή τους στο εθνικό σύστημα αποζημίωσης. Μέσω ενός μηχανισμού παρακολούθησης των κλινικών αποτελεσμάτων τους για διάστημα έως τριών ετών, η πολιτεία θα έχει στη διάθεσή της πραγματικά δεδομένα για να λάβει αποφάσεις με βάση την τεκμηριωμένη αποτελεσματικότητα, ασφάλεια και οικονομική αποδοτικότητα των θεραπειών.

Η καθυστέρηση που παρατηρείται σήμερα στην κυκλοφορία πρωτοποριακών φαρμάκων στην Ελλάδα έχει σοβαρές συνέπειες: ασθενείς με σοβαρές παθήσεις μένουν χωρίς θεραπευτικές επιλογές, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις επιλέγεται η μετάβαση στο εξωτερικό, με σημαντική οικονομική και ψυχολογική επιβάρυνση για τις οικογένειες και τον ίδιο τον ΕΟΠΥΥ.

Οι φαρμακευτικές εταιρείες, οι φορείς αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας, αλλά και οι επαγγελματίες υγείας πρέπει να βρίσκονται σε συνεχή διάλογο με την πολιτεία.

αυτής της κατάστασης. Παράλληλα, ανοίγει τον δρόμο για τη δημιουργία μιας νέας κουλτούρας τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της θεραπευτικής αξίας στην κλινική πράξη. Η καταγραφή και ανάλυση δεδομένων από την εφαρμογή των φαρμάκων στους ασθενείς σε πραγματικές συνθήκες ενισχύει τη διαφάνεια και την αξιοπιστία της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, ευθυγραμμίζοντας την Ελλάδα με τις πλέον εξελιγμένες πρακτικές της Ευρώπης.

Ένα ακόμη πλεονέκτημα του Ταμείου είναι η περιορισμένη αλλά στοχευμένη εφαρμογή του. Εστιάζοντας σε ένα σχε-

τισμένο, οι εταιρείες που αναπτύσσουν αυτά τα φάρμακα αντιμετωπίζουν αντικίνητρα λόγω των υψηλών ποσοστών υποχρεωτικών επιστροφών (clawback), ιδιαίτερα όταν πρόκειται για εξειδικευμένα σκευάσματα με μικρό όγκο παραγωγής.

Η εισαγωγή του Ταμείου Καινοτομίας μπορεί να αποτελέσει εργαλείο αντιστροφής

αυτής της κατάστασης. Παράλληλα, ανοίγει τον δρόμο για τη δημιουργία μιας νέας κουλτούρας τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της θεραπευτικής αξίας στην κλινική πράξη. Η καταγραφή και ανάλυση δεδομένων από την εφαρμογή των φαρμάκων στους ασθενείς σε πραγματικές συνθήκες ενισχύει τη διαφάνεια και την αξιοπιστία της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, ευθυγραμμίζοντας την Ελλάδα με τις πλέον εξελιγμένες πρακτικές της Ευρώπης.

Επιπλέον, οι εταιρείες που αναπτύσσουν αυτά τα φάρμακα αντιμετωπίζουν αντικίνητρα λόγω των υψηλών ποσοστών υποχρεωτικών επιστροφών (clawback), ιδιαίτερα όταν πρόκειται για εξειδικευμένα σκευάσματα με μικρό όγκο παραγωγής. Η εισαγωγή του Ταμείου Καινοτομίας μπορεί να αποτελέσει εργαλείο αντιστροφής

αυτής της κατάστασης. Παράλληλα, ανοίγει τον δρόμο για τη δημιουργία μιας νέας κουλτούρας τεκμηρίωσης και αξιολόγησης της θεραπευτικής αξίας στην κλινική πράξη. Η καταγραφή και ανάλυση δεδομένων από την εφαρμογή των φαρμάκων στους ασθενείς σε πραγματικές συνθήκες ενισχύει τη διαφάνεια και την αξιοπιστία της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, ευθυγραμμίζοντας την Ελλάδα με τις πλέον εξελιγμένες πρακτικές της Ευρώπης.

Είναι αυτονόητο πως ένα τέτοιο Ταμείο δεν θα λύσει όλα τα χρόνια προβλήματα πρόσβασης στην καινοτομία. Δεν μπορεί από μόνο του να αντιμετωπίσει τις δομικές αδυναμίες του συστήματος αποζημίωσης ή να εξαλείψει το clawback. Ούτε μπορεί να καλύψει το σύνολο των θεραπευτικών αναγκών. Όμως, μπορεί να αποτελέσει την αρχή ενός πιο λειτουργικού, δίκαιου και αποτελεσματικού συστήματος εισαγωγής καινοτομίας στην ελληνική πραγματικότητα.

Το Ταμείο Καινοτομίας, αν σχεδιαστεί και εφαρμοστεί με σύνεση, μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης για την εξέλιξη του συστήματος υγείας και για την ταχύτερη πρόσβαση των πολιτών στις θεραπευτικές δυνατότητες του μέλλοντος.

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: ...01/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...29/07/2025

Σελίδα:40

ΑΡΘΡΟ

Η φαρμακευτική καινοτομία ως επένδυση σε οικονομία - κοινωνία

Ως θεσμικό όργανο 30 ηγέτιδων φαρμακευτικών εταιρειών, το PhARMA Innovation Forum στηρίζει πρωτοβουλίες που ενισχύουν την έρευνα και συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός οικοσυστήματος συνεργασίας μεταξύ κράτους, βιομηχανίας, επαγγελματιών υγείας και της κοινωνίας των ασθενών

Λαμπρίνα Μπαρμετάκη

Προεδρος του PhARMA Innovation Forum Ελλάδας, διευθύνουσα σύμβουλος και πρόεδρος Δ.Σ. της AbbVie Φαρμακευτικής Ελλάδας, Κύπρου και Μάλτας

Σε κάθε ιστορική καμπή, εκεί που η κοινωνία δοκιμάζεται και η οικονομία αναζητά νέα θεμέλια, το ερώτημα παραμένει κοινό: Ποιά επενδύουμε για ένα καλύτερο αύριο; Σήμερα, η απάντηση δεν βρίσκεται μόνο στα παραδοσιακά μοντέλα ανάπτυξης: βρίσκεται εκεί που η επιστήμη συναντά τον άνθρωπο. Η φαρμακευτική καινοτομία δεν είναι μόνο υπόθεση υγείας - είναι υπόθεση στρατηγικής. Είναι επένδυση στο κοινωνικό κράτος, στη σταθερότητα της οικονομίας, στη συνοχή και στην προοπτική.

Η επιστήμη, σήμερα, μας δίνει περισσότερα εργαλεία από ποτέ. Από την εξατομικευμένη ιατρική έως την αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης και των real-world data, η καινοτομία μεταμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο προλαμβάνουμε, διαγιγνώσκουμε και θεραπεύουμε.

Ωστόσο, η αληθινή της αξία αποδεικνύεται μόνο όταν η πρόοδος φτάνει στον τελικό αποδέκτη: τον ασθενή. Όταν η πολιτεία διαμορφώνει ένα σταθερό και διαφανές πλαίσιο που επιτρέπει την έγκαιρη πρόσβαση σε καινοτόμες θεραπείες. Όταν η καινοτομία εντάσσεται σε ένα σύστημα υγείας που δεν αρκείται στη διαχείριση των αναγκών, αλλά προχωρά στον σχεδιασμό λύσεων με διάρκεια.

Για μένα, η καινοτομία δεν είναι αφηρημένη έννοια. Είναι ο πυρήνας της πρόοδου που έχω δει να υλοποιείται μέσα από συνεργασίες, έρευνες, συμφωνίες-πλαίσια και συμμετοχή στον διεθνή διάλογο για την Υγεία. Είναι οι θεραπείες που αλλάζουν τη ζωή των ασθενών. Είναι τα δεδομένα που μας επιτρέπουν να σχεδιάζουμε καλύτερες πολιτικές. Είναι οι ομάδες που εργάζονται ακούραστα για να μετατρέψουν τη γνώση σε λύσεις.

Σε αυτό το πλαίσιο, το PhARMA Innovation Forum υπηρετεί έναν ξεκάθαρο σκοπό: να λειτουργεί ως καταλύτης για τη μετατροπή της επιστημονικής εξέλιξης σε

Τα μέλη του PhARMA Innovation Forum έχουν επενδύσει πάνω από 246 εκατ. ευρώ την τελευταία πενταετία στην ελληνική οικονομία.

πραγματική και έγκαιρη πρόσβαση για τους ασθενείς. Ως θεσμικό όργανο 30 ηγέτιδων φαρμακευτικών εταιρειών που εκφράζει τη φαρμακευτική καινοτομία στην Ελλάδα, συμβάλλουμε ενεργά στη διαμόρφωση ενός οικοσυστήματος συνεργασίας μεταξύ κράτους, βιομηχανίας, επαγγελματιών υγείας και της κοινωνίας των ασθενών. Στηρίζουμε πρωτοβουλίες που ενισχύουν την έρευνα, καλλιεργούν δεξιότητες, και επιταχύνουν την προσαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου στις ανάγκες της ψηφιακής εποχής.

Η αλήθεια είναι ότι στην Ελλάδα, σήμερα, η καινοτομία δεν απολαμβάνει τον χώρο που της αξίζει.

Η χώρα μας κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις στην Ευρώπη όσον αφορά την έγκαιρη πρόσβαση σε νέα φάρμακα, ενώ ο μέσος χρόνος καθυστέρησης ξεπερνά τις 500 ημέρες.

Οι υψηλές υποχρεωτικές επιστροφές και η έλλειψη προβλεψιμότητας δημιουργούν ένα αποτρεπτικό περιβάλλον για επενδύσεις - ακόμα κι αν το επιστημονικό δυναμικό και οι δυνατότητες είναι εδώ.

Η απάντηση σε αυτή την πρόκληση δεν μπορεί να είναι αποσπασματική. Γι' αυτό και το PhARMA Innovation Forum έχει καταθέσει την πρόταση για ένα Framework Agreement μεταξύ πολιτείας και φαρμακοβιομηχανίας: ένα πλαίσιο διαλόγου και συνεργασίας που εξασφαλίζει θεσμική συνέχεια, προβλεψιμότητα και διαφανείς μηχανισμούς αξιολόγησης.

Μέσα από εργαλεία, όπως η πρόωγη αποζημίωση, τα κίνητρα για παραγωγή και

έρευνα, και η ενίσχυση των κλινικών μελετών, μπορούμε να ενδυναμώσουμε την ανταγωνιστικότητα της χώρας και να φέρουμε την καινοτομία πιο κοντά σε κάθε ασθενή.

Αυτό το όραμα δεν είναι θεωρητικό. Τα μέλη του PhARMA Innovation Forum έχουν επενδύσει πάνω από 246 εκατ. ευρώ την τελευταία πενταετία στην ελληνική οικονομία. Πιστεύουμε σε ένα νέο μοντέλο συνεργασίας με το κράτος, στο οποίο η φαρμακευτική βιομηχανία δεν καλείται απλώς να καλύπτει κενά, αλλά συμμετέχει στον στρατηγικό σχεδιασμό λύσεων.

Σε αυτή τη μετάβαση, ο ρόλος του PIF είναι καθοριστικός: λειτουργούμε ως γέφυρα ανάμεσα στην καινοτομία και την εφαρμογή της. Ανάμεσα στο όραμα και την υλοποίησή του.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον αλλαγής, η ενεργός συμμετοχή του φαρμακευτικού κλάδου σε θεσμικά κέντρα στρατηγικής, όπως το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο (AmCham), αποκτά ξεχωριστή σημασία. Η παρουσία μας στο AmCham ενισχύει την αναπτυξιακή φωνή της Υγείας, συνδέει τις ανάγκες του κλάδου με τις μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του Επιμελητηρίου και αναγνωρίζει την Υγεία ως τομέα με ισχυρό οικονομικό και κοινωνικό αποτύπωμα.

Η φαρμακευτική καινοτομία δεν είναι πολυτέλεια. Είναι η απάντηση στη διαχρονική πρόκληση της ισοτήμης φροντίδας. Είναι το κλειδί για να χτίσουμε ένα υγιονομικό σύστημα που δεν λειτουργεί με όρους καθυστέρησης και ανάγκης, αλλά με όρους συνέπειας και προοπτικής.

Στο τέλος της ημέρας, αυτό που μετράει είναι η επίδραση. Οι ζωές που αλλάζουν. Οι πολιτικές που μετασχηματίζονται. Οι επενδύσεις που ενδυναμώνουν. Και αυτό είναι το στοίχημα που βάζουμε - όχι θεωρητικά, αλλά καθημερινά. Γιατί η επένδυση στην καινοτομία είναι, τελικά, επένδυση στους ανθρώπους.

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: ...01/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...29/07/2025

Σελίδα:34

ΑΡΘΡΟ

Η φαρμακοβιομηχανία καταλύτης για την παραγωγική αναγέννηση της χώρας

Ο κλάδος αποτελεί έναν από τους πιο επιδραστικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας, με επενδύσεις που θα υπερβούν το 1,8 δισ. ευρώ έως το 2028

Άρης Μιτσόπουλος

Αντιπρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ)

Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία, παρά τη δεκαετή οικονομική ύφεση και τις επίμονες εξωτερικές προκλήσεις, εδραϊώνεται ως πυλώνας στρατηγικής σημασίας για την ενίσχυση της εθνικής παραγωγικής βάσης, τη διαμόρφωση ενός ανθεκτικού υγειονομικού συστήματος και τη βιώσιμη μεγέθυνση της ελληνικής οικονομίας. Με προγραμματισμένες επενδύσεις που υπερβαίνουν το 1,8 δισ. ευρώ έως το 2028, η ελληνική φαρμακοβιομηχανία βρίσκεται σε φάση στοχευμένης βιομηχανικής ανασυγκρότησης. Οι εγχώριες φαρμακοβιομηχανίες υλοποιούν σήμερα σημαντικά επενδυτικά προγράμματα, με έμφαση στην τεχνολογική αναβάθμιση, την επέκταση παραγωγικής ικανότητας και την ανάπτυξη καινοτόμων ερευνητικών δομών. Συνολικά, προγραμματίζεται η ίδρυση 10 νέων εργοστασιακών μονάδων και 14 νέων ερευνητικών και αναπτυξιακών δομών, εντός και εκτός οργανωμένων βιομηχανικών περιοχών. Στόχος, η ενίσχυση της βιομηχανικής υποδομής της χώρας αλλά και η δημιουργία σύγχρονων κέντρων έρευνας και ανάπτυξης που χρησιμοποιούν πλατφόρμες υψηλής τεχνολογίας και ενισχύουν τη θέση της χώρας στον ευρωπαϊκό χάρτη φαρμακευτικής τεχνολογίας και παραγωγής.

Το επενδυτικό πρόγραμμα του κλάδου αφορά όχι μόνο την ποσοτική αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας αλλά και την ποιοτική αναβάθμιση προϊόντων, με έμφαση στα σύνθετα φαρμακευτικά σκευάσματα, στα value-added medicines (VAMs), και στην τεχνολογική αναβάθμιση, με έμφαση στη χρήση τεχνητής νοημοσύνης και ψηφιακών εργαλείων στην ανάπτυξη φαρμάκων. Επιπλέον, η

Ελληνικά φαρμακευτικά προϊόντα καλύπτουν ήδη τις ανάγκες 40 εκατομμυρίων Ευρωπαίων και εξάγονται σε 147 χώρες.

υιοθέτηση περιβαλλοντικά βιώσιμων πρακτικών στην παραγωγή αναδεικνύεται σε νέα προτεραιότητα. Οι επενδύσεις αυτές συνεισφέρουν καθοριστικά στην απασχόληση, δημιουργώντας τουλάχιστον 5.500 νέες εξειδικευμένες και ανταγωνιστικά αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Σύμφωνα με τον IOBE, η ανταποδοτικότητα της επένδυσης για τη δημιουργία νέων παραγωγικών μονάδων εκτιμάται στο 86% του ποσού της επένδυσης, ενώ και η αύξηση των εσόδων του Δημοσίου αντιστοιχεί στο 22,5% της επενδυτικής δαπάνης. Η συνολική πολλαπλασιαστική επίδραση στο ΑΕΠ υπολογίζεται στο 130% της επενδυτικής δαπάνης, αναδεικνύοντας τη φαρμακοβιομηχανία ως έναν από τους πιο παραγωγικούς και στρατηγικά επιδραστικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Η ενίσχυση της εξαγωγικής δυναμικής του κλάδου αποτελεί στρατηγική επιλογή. Ελληνικά φαρμακευτικά προϊόντα καλύπτουν ήδη τις ανάγκες 40 εκατ. Ευρωπαίων και εξάγονται σε 147 χώρες, ενισχύοντας το εμπορικό ισοζύγιο και την εγχώρια προστιθέμενη αξία. Η συνδυασμένη ικανότητα ποιότητας, παραγωγικότητας και αξιοπιστίας έχει καταστήσει τις ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες εταίρους επιλογής σε διεθνές επίπεδο.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η RAFARM, μία ιστορική ελληνική φαρμακοβιομηχανία, η οποία σήμερα υλοποιεί ένα σημαντικό επενδυτικό πρόγραμμα ύψους 120 εκατ.

μέχρι το 2027. Η εταιρεία επενδύει στρατηγικά σε έργα υποδομής, στην παραγωγή σύνθετων οφθαλμικών και ενέσιμων σκευασμάτων, στην έρευνα και ανάπτυξη (με ποσοστό >10% του κύκλου εργασιών), καθώς και στη διεθνή της επέκταση, ιδίως μέσω της αγοράς των ΗΠΑ, όπου διαθέτει ήδη 10 προϊόντα εγκεκριμένα από τον FDA. Με παρουσία σε 60 χώρες και σημαντική δραστηριότητα στην εγχώρια αγορά, η RAFARM συνιστά παράδειγμα ελληνικής φαρμακευτικής εξωστρέφειας, καινοτομίας και βιώσιμης ανάπτυξης. Η συνεισφορά του κλάδου στην εθνική οικονομία είναι αδιαμφισβήτητη, όμως η ανταγωνιστικότητα της επηρεάζεται αρνητικά από την υποχρηματοδότηση της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης και τη δυσανάλογη επιβάρυνση του κλάδου μέσω των υποχρεωτικών επιστροφών. Οι μηχανισμοί αυτόματων επιστροφών (clawback) και υποχρεωτικών εκπτώσεων (rebate) σε κάποιες περιπτώσεις υπερβαίνουν ακόμη και το 80% του κύκλου εργασιών, αποστερώντας κρίσιμη ρευστότητα και μειώνοντας τη διαθεσιμότητα κεφαλαίων για επενδύσεις και καινοτομία. Το σωρευτικό χρηματοδοτικό κενό στη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη υπερβαίνει το 1,5 δισ., με τις επιειρήσεις να καλούνται ουσιαστικά να συγχρηματοδοτήσουν την κάλυψη των φαρμακευτικών αναγκών του πληθυσμού.

Το επενδυτικό clawback, ως μηχανισμός συμψηφισμού των υποχρεωτικών επιστροφών με επενδύσεις, αποτελεί ένα σημαντικό αναπτυξιακό εργαλείο, ενισχύοντας τη ρευστότητα και παρέχοντας κίνητρα για επανοτοποθέτηση κεφαλαίων στην ελληνική οικονομία. Ωστόσο, για κάθε 1 εκατ. που συμψηφίζεται, απαιτούνται κατά μέσο όρο 4 εκατ. ευρώ ιδίων και δανειακών κεφαλαίων, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη διαρκών και προβλέψιμων ενισχυτικών πολιτικών. Η θεσμική μονιμοποίηση και διεύρυνση του επενδυτικού clawback αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για την επιτάχυνση της υλοποίησης του επενδυτικού προγράμματος του κλάδου.

Η Ελλάδα διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα για να καταστεί κόμβος φαρμακευτικής παραγωγής και καινοτομίας στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης. Η ύπαρξη υψηλής τεχνολογίας, σύγχρονων εγκαταστάσεων και ανθρώπινου κεφαλαίου υψηλής εξειδίκευσης αποτελούν σημαντικά προτερήματα. Αυτό που απαιτείται πλέον είναι η οικοδόμηση ενός σταθερού, προβλέψιμου και φιλικού θεσμικού περιβάλλοντος, που θα επιβραβεύει τη συνέπεια, θα στηρίζει την επένδυση και θα ενισχύει τη βιομηχανική βάση της χώρας. Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία μπορεί να αποτελέσει τον καταλύτη για την παραγωγική αναγέννηση της χώρας, εφόσον υπάρξει μια σταθερή, συνεκτική και οραματική εθνική βιομηχανική πολιτική που θα επενδύει στη γνώση, την καινοτομία και την εγχώρια παραγωγή.

ΑΡΘΡΟ

Η φαρμακευτική καινοτομία, θεμέλιο βιώσιμου συστήματος υγείας

Αναγκαία η έμπρακτη αναγνώριση της αξίας της φαρμακευτικής καινοτομίας, καθώς ο ουσιαστικός της ρόλος δεν είναι μόνο η θεραπεία, αλλά η συνολική μεταμόρφωση της φροντίδας υγείας

Ολύμπιος Παπαδημητρίου

Πρόεδρος
του Συνδέσμου
Φαρμακευτικών
Επιχειρήσεων
Ελλάδος (ΣΦΕΕ)

Η φαρμακευτική καινοτομία αλλάζει κυριολεκτικά τις ζωές των ασθενών, αυξάνοντας το προσδόκιμο επιβίωσης και βελτιώνοντας ουσιαστικά την ποιότητα ζωής τους. Η συμβολή της είναι διαρκώς αυξανόμενη, όχι μόνο στην ατομική υγεία, αλλά και στη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας και στην κοινωνική συνοχή. Παρά τα τεκμηριωμένα οφέλη της, η πολιτική ενσωμάτωσή της στη λήψη αποφάσεων παραμένει περιορισμένη. Είναι, λοιπόν, επιτακτική ανάγκη να διαμορφωθεί ένα πραγματικά φιλικό προς την καινοτομία περιβάλλον, που να αναγνωρίζει και να αξιοποιεί τη δυναμική της ως μοχλού εξέλιξης για το Εθνικό Σύστημα Υγείας και για την ευημερία των πολιτών.

Χάρη στα καινοτόμα φάρμακα, εκατομμύρια ασθενείς σε όλη την Ευρώπη ζουν πλέον περισσότερο, με καλύτερη υγεία και αυξημένη παραγωγικότητα. Την τελευταία τριακοετία, η θνησιμότητα από καρκίνο έχει μειωθεί άνω του 20%, ενώ ο HIV/AIDS έχει μετατραπεί από θανατηφόρα ασθένεια σε χρόνιο και διαχειρίσιμο νόσημα. Αντίστοιχα, στην ηπατίτιδα C, η πρόοδος στη φαρμακευτική θεραπεία οδήγησε σε ποσοστά ίασης που ξεπερνούν το 95%, έναντι μόλις 41% πριν από το 2010.

Η αξία της καινοτομίας δεν έγκειται μόνο στη θεραπεία. Οι καινοτόμες θεραπείες μειώνουν τη συνολική επιβάρυνση του συστήματος υγείας, περιορίζοντας τις νοσηλείες, τις χειρουργικές επεμβάσεις και την ανάγκη για μακροχρόνια φροντίδα. Η επένδυση στην καινοτομία δεν αποτελεί κόστος, αλλά στρατηγική επιλογή, καθώς εξοικονομεί πόρους σε κρίσιμους τομείς του συστήματος υγείας.

Η βιοφαρμακευτική βιομηχανία έχει σήμερα περισσότερα από 7.000 φάρμακα υπό ανάπτυξη παγκοσμίως, πολλά εκ των οποίων στοχεύουν σε περιοχές με υψηλό φορτίο θνησιμότητας και ανεκπλήρωτες ιατρικές ανάγκες. Η ανάπτυξη ενός νέου φαρμάκου

Οι καινοτόμες θεραπείες μειώνουν τη συνολική επιβάρυνση του συστήματος υγείας, περιορίζοντας τις νοσηλείες, τις χειρουργικές επεμβάσεις και την ανάγκη για μακροχρόνια φροντίδα.

και ενισχύεται η βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας, προς όφελος της κοινωνίας στο σύνολό της. Ωστόσο, η ελληνική πραγματικότητα εξακολουθεί να παρουσιάζει σοβαρές στρεβλώσεις. Η περιορισμένη δημόσια χρηματοδότηση, το δυσκίνητο θεσμικό πλαίσιο και η έλλειψη προβλεψιμότητας οδηγούν σε σημαντικές καθυστερήσεις στην πρόσβαση των ασθενών σε καινοτόμες θεραπείες. Παρά τα επιστημονικά επιτεύγματα, ο ασθενής στην Ελλάδα δεν απολαμβάνει ισοτιμία τα οφέλη τους.

Ο ΣΦΕΕ, εκπροσωπώντας πάνω από το 90% της φαρμακευτικής αγοράς, παραμένει προσπωμένος στον θεσμικό του ρόλο. Με τις 63 εταιρείες-μέλη του, ελληνικές και διεθνείς, παραγωγικές και καινοτόμες, εργάζεται καθημερινά για να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ των αναγκών της κοινωνίας και των δυνατοτήτων του συστήματος υγείας. Στόχος μας είναι ένας: να εξασφαλίσουμε ότι κάθε ασθενής στη χώρα μας έχει έγκαιρη και ισότιμη πρόσβαση στις θεραπευτικές επιλογές που του αξίζουν.

Ο φαρμακευτικός κλάδος αποτελεί

απαιτεί τεράστιες επενδύσεις, υψηλό ρίσκο και δεκαετίες έρευνας. Μόνο ένα στα δέκα μόρια που εισέρχονται σε κλινική δοκιμή φτάνει τελικά στην αγορά.

Ο μακροπρόθεσμος και ουσιαστικός ρόλος της φαρμακευτικής καινοτομίας δεν είναι απλώς η θεραπεία, αλλά η συνολική μεταμόρφωση της φροντίδας υγείας. Μέσω των καινοτόμων θεραπειών, παρατείνεται η ζωή, βελτιώνεται η καθημερινότητα των ασθενών

σταθερά έναν από τους πιο δυναμικούς και εξωστρεφείς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Συμβάλλει με 6,2 δισ. ευρώ στην εθνική οικονομία (3,4% του ΑΕΠ) και στηρίζει άμεσα και έμμεσα πάνω από 108.000 θέσεις εργασίας. Ειδικά οι άμεσες θέσεις εργασίας είναι υψηλής ειδίκευσης και υψηλών αποδοχών, και συνεισφέρουν στην παραμονή αλλά και στον επαναπατρισμό Ελλήνων επιστημόνων στη χώρα. Παράλληλα, τα 45 εργοστάσια παραγωγής και οι συνεργασίες μεταξύ τοπικών και διεθνών επιχειρήσεων στη συμπαραγωγή φαρμάκων, ενισχύουν την εγχώρια παραγωγή και δημιουργούν υψηλή προστιθέμενη αξία στην οικονομία και την κοινωνία. Σήμερα, μεγάλο μέρος της εγχώριας ζήτησης καλύπτεται από φάρμακα ελληνικών και διεθνών εταιρειών, τα οποία παράγονται στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα η χώρα να έχει σημαντικό βαθμό αυτοάρκειας, πράγμα το οποίο έγινε εμφανές κατά τη διάρκεια της υγειονομικής κρίσης. Ας μην ξεχνάμε άλλωστε ότι τα καινοτόμα φάρμακα του σήμερα είναι τα γενόσημα του αύριο. Μετά τη λήξη της πατέντας, οι τιμές μειώνονται δραστικά, προσφέροντας προσιτή φροντίδα και διευρύνοντας την πρόσβαση.

Είναι πλέον καιρός να αλλάξει η νοοτροπία χάραξης πολιτικής. Να αναγνωριστεί έμπρακτα η αξία της φαρμακευτικής καινοτομίας, να υπάρξει σταθερότητα στους θεσμούς και δίκαιη αναγνώριση της συμβολής του κλάδου. Το φάρμακο πρέπει να εδραιωθεί ως επένδυση στην πρόληψη, στη μακροχρόνια υγεία και στη μείωση των συνολικών δαπανών του συστήματος.

Η υγεία είναι θεμέλιο κοινωνικής δικαιοσύνης και οικονομικής ανάπτυξης. Ο ΣΦΕΕ θα συνεχίσει με συνέπεια, διαφάνεια και τεκμηριωμένο λόγο να υπερασπίζεται την αξία της καινοτομίας και να εργάζεται, ώστε αυτή να φτάνει έγκαιρα σε όσους τη χρειάζονται, χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς καθυστερήσεις.

Νέα σελίδα στην αξιολόγηση των τεχνολογιών Υγείας

Ειδική Ομάδα Εργασίας έχει συσταθεί στο υπουργείο Υγείας για την αναδιאμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου της διαδικασίας Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας, βάσει του κανονισμού της Ε.Ε. – Στόχος, η διασφάλιση ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης των πολιτών σε νέες, ασφαλείς τεχνολογίες

**Αρης
Αγγελής**

Γενικός γραμματέας
Στρατηγικού Σχεδιασμού
υπουργείου Υγείας

Η Ελλάδα εισέρχεται σε μια νέα φάση μεταρρύθμισης στον τομέα της Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας (ΑΤΥ), με στόχο την εναρμόνιση με τον νέο Ευρωπαϊκό Κανονισμό (2021/2282) και τη διασφάλιση ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης των πολιτών σε νέες, ασφαλείς και αποτελεσματικές τεχνολογίες υγείας. Στο πλαίσιο αυτό, υλοποιείται, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), το έργο «Ενίσχυση του Εθνικού Πλαισίου για την Εφαρμογή του Κανονισμού της Ε.Ε. για την ΑΤΥ», μέσω του Τεχνικού Μηχανισμού Στήριξης (Technical Support Instrument). Το έργο αυτό λειτουργεί ως οδικός χάρτης για τη δημιουργία ενός σύγχρονου και διαφανούς πλαισίου αξιολόγησης, συμβάλλοντας όχι μόνο στη συμμόρφωση με τον Κανονισμό, αλλά και στη συνολική αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

Η υλοποίηση του έργου ακολουθεί τέσσερα διαδοχικά βήματα. Ξεκινά με την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και των αποκλίσεων από το ευρωπαϊκό πλαίσιο και συνεχίζεται με την εκπόνηση εγγράφων μεθοδολογίας και διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης και της διαμόρφωσης του νομοθετικού πλαισίου. Παράλληλα, προβλέπονται δράσεις κατάρτισης για την ενίσχυση των εμπλεκόμενων φορέων και στο τέλος ακολουθεί η πιλοτική εφαρμογή του νέου πλαισίου σε φαρμακευτικό προϊόν. Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, εφαρμόζεται οργανωμένο σχέδιο επικοινωνίας, με στόχο την αποτελεσματική διάχυση των αποτελεσμάτων και τη διασφάλιση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών. Η πρώτη φάση έχει ήδη ολοκληρωθεί, ενώ η διαμόρφωση της μεθοδολογίας θα παρουσιαστεί επίσημα σε εκδήλωση τον Σεπτέμβριο. Στόχος μας είναι η πρακτική δοκιμή του πλαισίου, το φθινόπωρο του 2025.

Η βιομηχανία θα επικρατήσει από την αυξημένη αποδοτικότητα των διαδικασιών αξιολόγησης, μέσω ενίσχυσης υποβολής κλινικών στοιχείων σε επίπεδο Ε.Ε.

Παράλληλα, στο υπουργείο Υγείας έχει συσταθεί Ομάδα Εργασίας για την αναδιאμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου της διαδικασίας ΑΤΥ για την άμεση εκπόνηση των αναγκών μεταρρυθμίσεων κατά τη διάρκεια του έργου. Ήδη, οι πρώτες βασικές παρεμβάσεις έχουν ενταχθεί σε νομοσχέδιο (προς ψήφιση τον Σεπτέμβριο), που αφορούν: α) τα ασυμβίβαστα των μελών και τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των διαδικασιών, β) τη διαδικασία επιλογής αξιολογητών και συναφολογητών, καθώς και τις ρυθμίσεις για την καταβολή του σχετικού επιδόματος, και γ) την οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής της ΑΤΥ, μέσω του καθορισμού των σχετικών παραμέτρων για τα υποβαλλόμενα

αιτήματα. Στη συνέχεια, θα ολοκληρωθεί και η νομοθετική αναδιאμόρφωση του συνολικού πλαισίου λειτουργίας της Επιτροπής Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό.

Στο πλαίσιο διαμόρφωσης της μεθοδολογίας, πραγματοποιούνται στρατηγικές επισκέψεις στους σχετικούς φορείς και οργανισμούς κρατών-μελών της Ε.Ε. με ώριμα συστήματα ΑΤΥ, προσφέροντας πολύτιμη τεχνολογία. Η επίσκεψη, στην Πορτογαλία, στον Οργανισμό Φαρμάκων INFARMED ανέδειξε τη σημασία της ενσωματωμένης διαδικασίας αξιολόγησης και διαπραγμάτευσης, την ενεργό συμμετοχή των ασθενών και την ενσωμάτωση προγραμμάτων πρόωρης πρόσβασης στην εθνική νομοθεσία. Επιβεβαιώθηκαν θεσμικές ομοιότητες, που επιτρέπουν την προσαρμογή καλών πρακτικών στην ελληνική πραγματικότητα. Στη

8. ΝΕΑ ΣΕΛΙΔΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

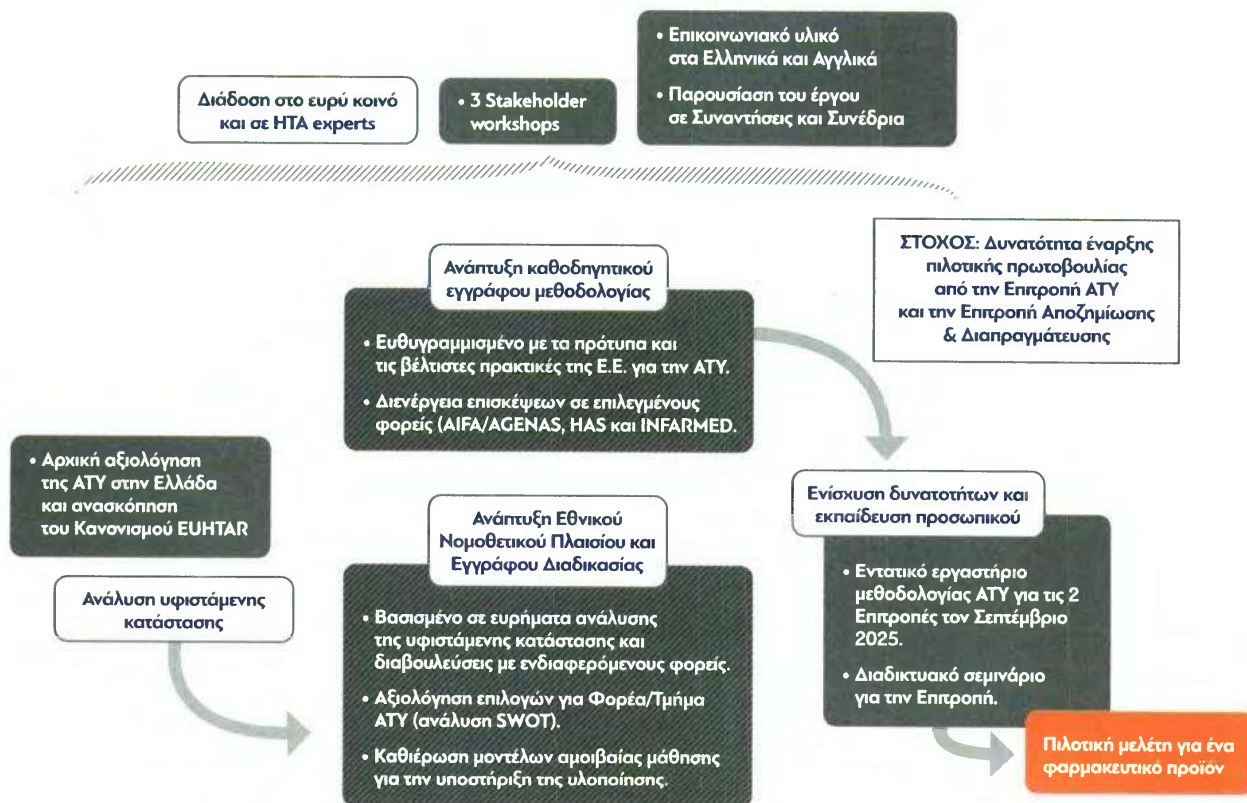
Μέσο: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 01/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/07/2025

Σελίδα: 79

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΑΤΥ) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Γαλλία, η επίσκεψη στην Αρχή Υγείας ΗΑΣ εστίασε στη μεθοδολογία κλινικής αξιολόγησης βάσει κλινικού οφέλους (SMR) και κλινικής προστιθέμενης αξίας (ASMR), στην ευθυγράμμιση τους με τον Κανονισμό, στις συμφωνίες ελεγχόμενης εισόδου (Managed Entry Agreements), στον μηχανισμό επιστροφών (clawback) και στη χρήση δεδομένων πραγματικού κόσμου (Real World Data), ιδίως για σπάνιες παθήσεις. Επιστημονική η ωριμότητα του συστήματος της χώρας και η εμπειρία της ως πρώτης αξιολογούσας αρχής, στο πλαίσιο των κοινών ευρωπαϊκών αξιολογήσεων. Η αποστολή θα συνεχιστεί στην Ιταλία, στον Οργανισμό Φαρμάκων ΑΙΦΑ και στον Εθνικό Οργα-

νισμό Περιφερειακών Υπηρεσιών Υγείας ΑΓΕΝΑΣ, όπου θα παρουσιαστούν οι διαδικασίες αξιολόγησης και διαπραγμάτευσης, οι μηχανισμοί διαχείρισης της φαρμακευτικής δαπάνης, καθώς και το ιταλικό πρόγραμμα 2023-2025 για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του έργου αναμένεται να αποφέρει πολλαπλά οφέλη. Για τους ασθενείς, θα διασφαλίσει ταχύτερη και ισότιμη πρόσβαση σε νέες, κλινικά αποτελεσματικές θεραπείες, αντιμετωπίζοντας ανεκπλήρωτες ιατρικές ανάγκες και ενισχύοντας την εμπιστοσύνη του κοινού στις αποφάσεις αποζημίωσης. Τα κράτη-μέλη θα μπορούν να συγκεντρώνουν τους πόρους και την τεχνογνωσία τους στον τομέα της ΑΤΥ, ενισχύοντας τη συνεργασία και τη δημοσιονομική σταθερότητα. Τέλος, η βιομηχανία θα επωφεληθεί από την αυξημένη αποδοτικότητα των διαδικασιών αξιολόγησης, μέσω ενιαίας υποβολής κλινικών στοιχείων σε

επίπεδο Ε.Ε. Σε θεσμικό επίπεδο, η Ελλάδα αποκτά ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή στις κοινές κλινικές αξιολογήσεις, αποκτώντας ένα πολύτιμο εφόδιο εμπειριωμένης λήψης αποφάσεων για πρόσβαση σε νέες ιατρικές τεχνολογίες.

Συμπερασματικά, το έργο, και όλες οι μεταρρυθμίσεις που εισάγει, δεν αποτελεί απλώς μια τεχνική παρέμβαση, αλλά μια ουσιαστική επένδυση στην επιστημονική τεκμηρίωση και στη θεσμική ωρίμανση του ελληνικού συστήματος υγείας. Η Ελλάδα έχει σήμερα την ευκαιρία να αναδείξει ένα νέο, αξιόπιστο πρότυπο πρόσβασης σε καινοτόμες, προσιτές και ποιοτικές τεχνολογίες υγείας.

Στο πλαίσιο διαμόρφωσης της μεθοδολογίας, πραγματοποιούνται στρατηγικές επισκέψεις στους σχετικούς φορείς και οργανισμούς κρατών-μελών της Ε.Ε.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Καλή αφετηρία η ανάδειξη του κλάδου φαρμάκου ως πεδίου επενδυτικής προτεραιότητας

Ο τομέας του φαρμάκου αποτελεί έναν δυναμικό κλάδο και η ενίσχυσή του συνιστά επένδυση, η οποία επιστρέφεται σε όρους εκβάσεων υγείας, ποιότητας ζωής αλλά και ανάπτυξης, τονίζει, στη συνέντευξη που μας παραχώρησε, ο καθηγητής Πολιτικής Υγείας **Κυριάκος Σουλιώτης**

Στην **Ανθή Αγγελοπούλου** aangelopoulou@naftemporiki.gr

Η πρόσβαση στην καινοτομία, η αύξηση της εγχώριας παραγωγής στο φάρμακο, η ενδυνάμωση της κλινικής έρευνας και η δημιουργία μηχανισμών αξιολόγησης και χρηματοδότησης μπαίνουν στο μικροσκόπιο του Κυριάκου Σουλιώτη, καθηγητή Πολιτικής Υγείας, κοσμήτορα της Σχολής Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών, διευθυντή Εργαστηρίου Αξιολόγησης Πολιτικών, Τεχνολογιών & Συμπεριφορών Υγείας στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Κύριε Σουλιώτη, με αφορμή το καιριο θέμα της πρόσβασης των ασθενών στις νέες καινοτόμες θεραπείες, για το οποίο το υπουργείο Υγείας έχει δώσει μεγάλη βαρύτητα, ποια είναι η γνώμη σας για τις εγκρίσεις καινοτόμων φαρμάκων στην Ελλάδα;

«Το ζήτημα της πρόσβασης των ασθενών στις νέες θεραπείες έχει περίπτωση θέση στη συζήτηση για τη φαρμακευτική πολιτική της χώρας μας, τα χρόνια που ακολούθησαν την οικονομική κρίση. Είναι γεγονός ότι υπήρξαν περίοδοι με σημαντικές καθυστερήσεις, κυρίως λόγω του ότι το νέο πλαίσιο (αξιολόγηση τεχνολογιών υγείας, διαπραγμάτευση κ.λπ.) βρισκόταν στην πρώτη φάση της εφαρμογής του και, σε κάποιο βαθμό εύλογα, αυτό λειτουργούσε με τρόπο που απαιτούσε μεγαλύτερο χρόνο από τον επιτρεπτό.

Τα τελευταία χρόνια, όμως, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι οι αρμόδιες επιτροπές λειτουργούν με μεγάλη συνέπεια και έχουν επιτρέψει την είσοδο πολύ αποτελεσματικών, νέων θεραπειών στη χώρα. Βέβαια, το ύψος των επιστροφών εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό πρόβλημα, αφού, αν και αποτελεί έναν

Κυριάκος Σουλιώτης: Η ραγδαία αύξηση των επενδύσεων στην εγχώρια παραγωγή δημιουργεί μια εξαιρετική ευκαιρία για περαιτέρω ανάπτυξη.

άκρως αποτελεσματικό τρόπο για τον έλεγχο της φαρμακευτικής δαπάνης, αυτό γίνεται με τρόπο στρεβλό και με επίπτωση και στις αναπτυξιακές προοπτικές του κλάδου.

Συνεπώς, αν και σε επίπεδο διαδικασίας έχουν γίνει σημαντικά βήματα προόδου, οι όροι της χρηματοδότησης / αποζημίωσης των καινοτόμων φαρμάκων χρήζουν αναθεώρησης προς δύο κατευθύνσεις. Κατά πρώτον απαιτείται σταδιακή σύγκλιση της σχετικής δημόσιας χρηματοδότησης, συνολικά του συστήματος

υγείας, με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά δεύτερον είναι αναγκαία η εκτίμηση του εύλογου ύψους της φαρμακευτικής δαπάνης, με έγκυρο τρόπο και στη βάση αναλύσεων πραγματικών δεδομένων. Στο σημείο αυτό, δυστυχώς, έχουμε αποτύχει ως χώρα, αφού, παρά τη διάθεση αξιόπιστων δεδομένων, αυτά εξακολουθούν να μην είναι προσβάσιμα. Συνεπώς, τεκμηριωμένη απάντηση στο ερώτημα σχετικά με το "πόσα χρήματα πρέπει να διαθέτουμε π.χ. για φάρμακα;" δεν μπορεί να δοθεί...».

Για τα εμπόδια στην πρόσβαση έχετε εκπονήσει μια μελέτη εστιασμένη στον καρκίνο. Τι λένε τα πρώτα ευρήματα;

«Η μελέτη που πρόσφατα εκπονήσαμε για τα εμπόδια πρόσβασης των ασθενών με καρκίνο στο σύστημα υγείας αποτελεί συνέχεια της αντίστοιχης που είχαμε διενεργήσει το 2015, δηλαδή σε ακραία δυσμενείς οικονομικούς όρους για τη χώρα μας. Στην παρούσα φάση βρισκόμαστε στη φάση της ανάλυσης των δεδομένων.

Τα πρώτα αποτελέσματα δείχνουν μία σημαντική βελτίωση στην πρόσβαση στη θεραπεία, ωστόσο καταγράφονται και σημαντικά προβλήματα, όπως π.χ. η συχνότητα των μετακινήσεων προς αναζήτηση φροντίδας, ο απουσιασμός από την εργασία, το κόστος των φροντιστών, η ψυχολογική επιβάρυνση των ασθενών και των οικείων τους κ.λπ.

Θετικά ευρήματα αποτελούν η ικανοποίηση των ασθενών από τις υπηρεσίες που λαμβάνουν από τους ογκολόγους τους και η εμπιστοσύνη στο πρόσωπό τους, ενώ σε υψηλά ποσοστά κυμαίνεται και η συμ-

Οι προοπτικές είναι εξόχως ευνοϊκές για τον τομέα της κλινικής έρευνας. Η χώρα μας διαθέτει σχετική κουλτούρα, υποδομές και, κυρίως, καλά εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό, επισημαίνει ο καθηγητής Κυριάκος Σουλιάτης.

μετοχή των ίδιων των ασθενών στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση της νόσου».

Κύριε καθηγητά, τον τελευταίο καιρό γίνεται, επίσης, συχνή αναφορά για τη δημιουργία ενός Ταμείου Καινοτομίας, με στόχο τη διευκόλυνση της εισαγωγής στην Ελλάδα αυτών των νέων, καινοτόμων φαρμάκων. Ποιες είναι οι προτάσεις και ποιες οι προϋποθέσεις για να λειτουργήσει;

«Σύμφωνα και με τη διεθνή εμπειρία, αυτού του είδους τα σχήματα αποσκοπούν στο να διευκολύνουν την πρόσβαση των ασθενών σε θεραπείες άκρης, χωρίς καθυστερήσεις και με βιώσιμους όρους για όλες τις πλευρές. Ουσιαστικά αποτελούν μηχανισμούς μεταβατικής αποζημίωσης για προηγμένες θεραπείες και φάρμακα άμεσης προτεραιότητας, με τρόπο ελεγχόμενο και στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων εισόδου και κανόνων αποζημίωσης.

Εισάγουν έναν επιμερισμό του οικονομικού κινδύνου ανάμεσα στο κράτος -δηλαδή των πληρωτή- και τις φαρμακευτικές εταιρείες, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι πιέσεις που ασκούνται στα συστήματα υγείας από το διαρκώς αυξανόμενο κόστος των νέων, καινοτόμων θεραπειών.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, στην αρχική τους φάση καλύπτουν φάρμακα προηγμένης θεραπείας (ATMPs) και φάρμακα προτεραιότητας που στοχεύουν σε ανικανοποίητες ιατρικές ανάγκες (PRIME). Οι θεραπείες αυτές στοχεύουν σε συγκεκριμένους πληθυσμούς ασθενών και κατά τη διάρκεια της χρηματοδότησής τους μέσω του εν λόγω μηχανισμού, αξιολογούνται συστηματικά στη βάση πραγματικών

Πέρα από τη συμβολή στα έσοδα του κράτους, το εμπορικό ισοζύγιο και την απασχόληση, δημιουργούνται προοπτικές για περαιτέρω συνεργείες μεταξύ εγχώριων και πολυεθνικών εταιρειών.

φαρμακοβιομηχανίας. Από την πλευρά του καθηγητή Πολιτικής Υγείας πώς βλέπετε το μέλλον της αγοράς φαρμάκου στην Ελλάδα;

«Αυτό θα εξαρτηθεί από τις ενέργειες των δρώντων στη συγκεκριμένη αγορά. Για παράδειγμα, η ραγδαία αύξηση των επενδύσεων στην εγχώρια παραγωγή δημιουργεί μια εξαιρετική ευκαιρία για περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου και ενίσχυση του αποτυπώματος της Ελλάδας στην παγκόσμια αγορά φαρμάκου.

Πέρα από τη δεδομένη συμβολή στα έσοδα του κράτους, το εμπορικό ισοζύγιο και την απασχόληση,

δεδομένων από την κλινική πράξη (RWD). Αυτή η διεργασία έχει ως στόχο την εφαρμογή ενός δίκαιου, αντίστοιχου της αξιολόγησης, πλαισίου αποζημίωσης, μέσω του οποίου καθίσταται δυνατή η εισαγωγή των νέων -και ακριβών- αυτών θεραπειών, με προβλέψιμους και βιώσιμους οικονομικούς όρους για τα συστήματα υγείας».

Τα προβλήματα στην αγορά φαρμάκων, οι κλινικές μελέτες και φυσικά η πρόσβαση στην καινοτομία είναι στην επικαιρότητα καθημερινά, τόσο από πλευράς υπουργείου Υγείας όσο και από την πλευρά των ασθενών και της

φαρμακοβιομηχανίας. Από την πλευρά του καθηγητή Πολιτικής Υγείας πώς βλέπετε το μέλλον της αγοράς φαρμάκου στην Ελλάδα;

«Αυτό θα εξαρτηθεί από τις ενέργειες των δρώντων στη συγκεκριμένη αγορά. Για παράδειγμα, η ραγδαία αύξηση των επενδύσεων στην εγχώρια παραγωγή δημιουργεί μια εξαιρετική ευκαιρία για περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου και ενίσχυση του αποτυπώματος της Ελλάδας στην παγκόσμια αγορά φαρμάκου.

Πέρα από τη δεδομένη συμβολή στα έσοδα του κράτους, το εμπορικό ισοζύγιο και την απασχόληση,

δημιουργεί προοπτικές για περαιτέρω συνεργείες μεταξύ εγχώριων και πολυεθνικών εταιρειών και, στο πλαίσιο αυτών, ευνοϊκές συνθήκες για διεύρυνση των παραγωγικών αλλά και των ερευνητικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το φάρμακο.

Επιπλέον, οι προοπτικές είναι εξόχως ευνοϊκές για τον τομέα της κλινικής έρευνας. Η χώρα μας διαθέτει σχετική κουλτούρα, υποδομές και, κυρίως, καλά εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό και αυτό που ουσιαστικά μας λείπει είναι η διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος περισσότερο ελκυστικού για επενδύσεις. Οι συνολικές ερευνητικές μας δυνατότητες, πάντως, επιβάλλουν να καταστεί η χώρα μας πόλος έλξης τόσο στο πεδίο της κλινικής έρευνας όσο και σε αυτό της συλλογής, επεξεργασίας και αξιοποίησης δεδομένων υγείας.

Εν κατακλείδι, οι στόχοι της βελτίωσης της πρόσβασης στην καινοτομία, της αύξησης της εγχώριας παραγωγής και της ενδυνάμωσης της κλινικής έρευνας, οδηγούν τη συζήτηση στο θέμα των κινήτρων. Ο τομέας του φαρμάκου αποτελεί έναν δυναμικό κλάδο της οικονομίας και η ενίσχυσή του συνιστά επένδυση, η οποία επιστρέφεται σε όρους εκβάσεων υγείας, ποιότητας ζωής αλλά και ανάπτυξης. Φυσικά, αυτό απαιτεί διεργασίες που θα διασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή αποδοτικότητα των πόρων, προκειμένου να διαφυλαχθεί η βιωσιμότητα του συστήματος υγείας. Συνεπώς, η ανάδειξη του κλάδου ως πεδίου επενδυτικής προτεραιότητας και η διαμόρφωση, στο μέτρο του εφικτού, ενός σταθερού και προβλέψιμου περιβάλλοντος για όλους τους δρώντες, αποτελεί μια καλή αφετηρία για επίτευξη των παραπάνω».

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: ...01/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...29/07/2025

Σελίδα:28

ΑΡΘΡΟ

Εφαρμόζοντας την Τ.Ν. στην έρευνα και ανάπτυξη με όραμα & ηθική

Στον Όμιλο Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη έχουμε υιοθετήσει έγκαιρα, με τεχνογνωσία και αξιοπιστία, τη νέα πραγματικότητα που φέρνει η Τεχνητή Νοημοσύνη

Ιουλία Τσέτι

Πρόεδρος & CEO του Ομίλου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη, φαρμακοποιός MSc, επίτιμη δρ Φαρμακευτικής ΕΚΠΑ και του Παν. Πατρων

Η επανάσταση της Τεχνητής Νοημοσύνης (Τ.Ν.) είναι ήδη εδώ και καιρό ante portas, και οι άνθρωποι της υγείας έχουμε το εξαιρετικό προνόμιο να επωφελομαστε από τις εφαρμογές και τους αλγόριθμους της.

Η ιατρική τεχνολογία και η Τ.Ν. αποτελούν τους καταλύτες αλλά και τους επιταχυντές της νέας εποχής, γεγονός που σημαίνει πως εάν τους εντάξουμε στην καθημερινότητα και στον σχεδιασμό των προϊόντων και υπηρεσιών μας, τα οφέλη θα είναι πολυδιάστατα για τους ασθενείς, τη δημόσια υγεία, την ανάπτυξη νέων σχευασμένων θεραπειών, την ολιστική φροντίδα, την πρόληψη, αλλά και την κοινωνία.

Ηδη η Τ.Ν. μετασχηματίζει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε και προσεγγίζουμε την υγεία, προσδίδοντας εξατομικευση στο θεραπευτικό αποτέλεσμα. Η δυναμική της Τ.Ν. επιτρέπει την ανάλυση τεράστιων ποσοτήτων βιοιατρικών δεδομένων σε απίστευτα μικρό χρονικό διάστημα, με ακρίβεια και ασφάλεια.

Η Τ.Ν. επιτρέπει επίσης τη σημαντική μείωση του χρόνου και του αριθμού των απαιτούμενων πειραμάτων ανάπτυξης νέων μορίων και δοκιμασιών μορφοποίησης, την προσομοίωση in vitro και in vivo δοκιμασιών, την εφαρμογή μοντέλων πρόβλεψης σε προκλινικό και κλινικό επίπεδο, αλλά και την επιτάχυνση και αυτοματοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας, με παρακολούθηση των ελέγχων ποιότητας σε πραγματικό χρόνο (real time trend monitoring) και εφαρμογή συνεχών διεργασιών (continuous processes) κ.ά.

Στον Όμιλο Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη συνεργαζόμαστε με νεοφυείς επιχειρήσεις που εξειδικεύονται σε εφαρμογές Τεχνητής

Νοημοσύνης, τις οποίες έχουμε ήδη ενσωματώσει στις διαδικασίες της έρευνας και ανάπτυξης στις φόρμουλες των φαρμάκων και των σκευασμάτων μας. Μάλιστα, πρόσφατα είχα την τιμή να είμαι καλεσμένη στο Biomed AI Summer School στη Λακωνία, για να μιλήσω ακριβώς για την εξαιρετική συμβολή της Τεχνητής Νοημοσύνης στη φαρμακοβιομηχανία. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπογραμμίσω πως όλη αυτή η ένταση γνώσης θα πρέπει να πραγματοποιείται πάντα υπό την καθοδήγηση του ανθρώπου με όρους ηθικής και διαφάνειας.

Πέρα από την ταχύτητα και την αποδοτικότητα, η επανάσταση της Τ.Ν. υπεισέρχεται σε θέματα φαρμακευτικής φροντίδας, ανοίγει τον δρόμο σε μια νέα εποχή εξατομικευμένης ιατρικής και οδηγεί σε πιο αποτελεσματικά συστήματα υγειονομικής περιθαλψής, που έχουν ως επίκεντρο τον ασθενή. Για πρώτη φορά, μπορούμε να σχεδιάσουμε θεραπείες που ανταποκρίνονται στις ατομικές ιδιαιτερότητες του κάθε ανθρώπου - με βάση το γενετικό του προφίλ, τη βιολογική του συμπεριφορά και το προσωπικό ιστορικό υγείας.

Η συγχυρία είναι σύνθετη, καθώς βιώνουμε μια περίοδο συνεχών προκλήσεων: από τις δραματικές αλλαγές που επιφέρει η κλιματική κρίση στη δημόσια υγεία, έως τα διδάγματα που αντλήσαμε από την πανδημία της Covid-19, η οποία ανέδειξε τη σημασία της ταχύτητας, της συνεργασίας και της καινοτομίας. Τότε ο Όμιλός μας είχε κινηθεί ταχύτατα, προχωρώντας σε άμεση παραγωγή χλωροκίνης UNIKINON και προσφέροντας δωρεάν εκατομμύρια δόσεις του φαρμάκου στο ελληνικό και κυπριακό σύστημα υγείας. Σήμερα, η Τεχνητή Νοημοσύνη έρχεται ως η επόμενη μεγάλη ευκαιρία - και μας καλεί

να ανταποκριθούμε στα επόμενα στοιχεία και προκλήσεις, με τόλμη και υπευθυνότητα.

Στον ΟΦΕΤ, όπως προανέφερα, έχουμε υιοθετήσει έγκαιρα με τεχνογνωσία και αξιοπιστία, αυτή τη νέα πραγματικότητα. Ενσωματώσαμε εφαρμογές Τ.Ν. στην ανάπτυξη όλων των προϊόντων μας, τόσο για τη βελτιστοποίηση των συνθέσεων όσο και για την επιτάχυνση της παραγωγικής διαδικασίας. Στόχος μας είναι να καταφέρουμε να διαθέτουμε στην αγορά ακόμη πιο ασφαλή σκευάσματα προστιθέμενης αξίας, που προάγουν την υγεία και την ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Όλο αυτό το ερευνητικό κεφάλαιο προστίθεται στην ήδη μεγάλη μας άυλη κληρονομιά: Ο Όμιλος έχει κατοχυρώσει περισσότερα από 100 διπλώματα ευρεσιτεχνίας, 84 είναι ενεργά, 42 είναι υπό εξέταση και 32 σκευάσματά μας βρίσκονται υπό προσααία.

Η χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στον χώρο της Υγείας πρέπει να διασφαλίζει την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, την ιδιωτικότητα των δεδομένων και την ασφάλεια των πολιτών. Θα πρέπει να θεσπιστούν ρυθμιστικά πλαίσια που θα εξασφαλίζουν συμπεριληψη, ισότητα και σεβασμό στις θεμελιώδεις ανθρώπινες αξίες.

Και πάνω απ' όλα, είναι καθοριστικό να επενδύσουμε στη νέα γενιά επιστημόνων. Να ενδυναμώσουμε όσους δραστηριοποιούνται στα πεδία των βιοεπιστημών και της Τεχνητής Νοημοσύνης, να καλλιεργήσουμε ένα σύστημα αλληλεπίδρασης και στενής συνεργασίας ανάμεσα στα ερευνητικά κέντρα, τα πανεπιστήμια και τη φαρμακοβιομηχανία.

Πάντα πίστευα στον εμβληματικό ρόλο που παίζει η ενδυνάμωση αυτών των σχέσεων. Για τον λόγο αυτό, το 2017, μαζί με την αδελφή μου Ειρήνη ιδρύσαμε την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ εις μνήμην του πατέρα μας, με όραμα να προάγουμε την επιστημονική γνώση και τον πολιτισμό, στηρίζοντας νέους επιστήμονες και ερευνητές. Το Ίδρυμα καλλιεργεί τη διασύνδεση της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας με τη φαρμακοβιομηχανία και ενισχύει τους Έλληνες επιστήμονες με στόχο να παραμείνουν στη χώρα. Είμαι περήφανη που μέχρι τώρα έχουμε αποδώσει περισσότερες από 45 υποτροφίες σε αριστούχους φοιτητές επιστημών Υγείας και συνεχίζουμε!

Η Ελλάδα διαθέτει εξαιρετικούς επιστήμονες που διατρέπουν διεθνώς το όπιοιμο είναι να τους δώσουμε το οικοσύστημα που τους αξίζει, που θα τους κρατήσει και θα τους αναδείξει στην πατρίδα.

Η νέα εποχή είναι εδώ. Και η ευθύνη μας είναι να τη διαμορφώσουμε με ανθρωποκεντρικό πρόσημο, με άμβλυνση των ανισοτήτων, με επιστημονική επάρκεια, έμφραση στην αριστεία και συλλογικό όραμα, ώστε η Ελλάδα να μεταμορφωθεί σε κόμβο έρευνας, καινοτομίας, ανάπτυξης και ευημερίας, όπως μας αξίζει.

ΑΡΘΡΟ

Η φωνή του ασθενή στο επίκεντρο

Σε εφαρμογή η λειτουργία του Ψηφιακού Εργαλείου Αξιολόγησης της Εμπειρίας του Ασθενή στα νοσοκομεία του ΕΣΥ

Λίλιαν Βενετία Βιλιδριδ

Γενική γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας υπουργείου Υγείας

Η υγειονομική φροντίδα, από τη φύση της, αποτελεί έναν τομέα υψηλής ευθύνης και σύνθετων απαιτήσεων. Οι ρυθμοί είναι εντατικοί, η τεχνολογία εξελίσσεται με ταχύτητα, ενώ κάθε παράλληλη μπορεί να επηρεάσει όχι μόνο την ποιότητα αλλά και την ασφάλεια της φροντίδας. Ταυτόχρονα, οι πολίτες προσδοκούν ένα σύστημα υγείας που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους με ταχύτητα, αποτελεσματικότητα, σεβασμό, λογοδοσία και διαφάνεια.

Απαντώντας σε αυτές τις ανάγκες, από τη Δευτέρα 14 Ιουλίου το υπουργείο Υγείας υλοποιεί μια καινοτόμο πρωτοβουλία με την εφαρμογή του Ψηφιακού Εργαλείου Αξιολόγησης της Εμπειρίας των Ασθενών που νοσηλεύονται σε δημόσια νοσοκομεία.

Με αυτό το εργαλείο, το υπουργείο Υγείας φιλοδοξεί να εντοπίσει με ακρίβεια τα δυνατό και αδύναμα σημεία των δημόσιων νοσοκομείων και να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ανάγκες και προσδοκίες της κοινωνίας για ποιοτική, ασφαλή και αξιοπρεπή φροντίδα, με οδηγό τη φωνή του ασθενή.

Το νέο Εργαλείο Αξιολόγησης

Πρόκειται για μια ψηφιακή πλατφόρμα αξιολόγησης της εμπειρίας ασθενών βασισμένη σε ένα ειδικά σχεδιασμένο ερωτηματολόγιο, ικανό να αποτυπώσει τη συνολική εμπειρία του ασθενή που νοσηλεύτηκε.

Ο σχεδιασμός του εργαλείου στηρίχθηκε σε διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και σε επιστημονικά τεκμηριωμένες μεθοδολογίες, αξιοποιώντας τους δείκτες PREMs (Patient-Reported Experience Measures) που καταγράφουν με συστηματικό και αξιόπιστο τρόπο την προσωπική οπτική του πολίτη για την περίθαλψή του.

Με στόχο να ενσωματώσουμε τη φωνή των ασθενών σε όλα τα στάδια της διαδικασίας από τον σχεδιασμό μέχρι τη λήψη αποφάσεων βάσει των δεδομένων που θα συλλεχθούν, κατά το στάδιο διαμόρφωσης του ερωτηματο-

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει 35 στοχευμένες ερωτήσεις, που καλύπτουν τη διαδρομή του ασθενή, από την είσοδο στο νοσοκομείο έως το εξιτήριο.

λογίου συνεργαστήκαμε με την Ένωση Ασθενών Ελλάδας, ώστε οι ερωτήσεις να ανταποκρίνονται ουσιαστικά στις πραγματικές ανάγκες και προσδοκίες των ασθενών. Η διαδικασία συμμετοχής είναι απλή, σύντομη και απόλυτα ασφαλή. Κάθε ενήλικος ασθενής που λαμβάνει εξιτήριο μετά από νοσηλεία έστω και μίας ημέρας και έχει ενεργοποιήσει την άυλη συνταγογράφηση, θα λαμβάνει 5 ημέρες μετά το εξιτήριό του SMS στο κινητό του τηλέφωνο με έναν μοναδικό υπερσύνδεσμο, μέσω του οποίου θα μπορεί να μεταβεί στην ψηφιακή πλατφόρμα για να συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο. Η αυθεντικοποίηση του χρήστη γίνεται μέσω του ΑΜΚΑ, προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι το πρόσωπο που συμπληρώνει το ερωτηματολόγιο πράγματι νοσηλεύτηκε. Μετά την είσοδο στην πλατφόρμα, οποιοδήποτε στοιχείο ταυτοποίησης διαγράφεται, διασφαλίζοντας την ανωνυμία και την προστασία των δεδομένων του συμμετέχοντος.

Ο πολίτης έχει στη διάθεσή του 7 ημέρες για να απαντήσει, ώστε να έχει μεσολαβήσει ο απαραίτητος χρόνος προσαρμογής στην καθημερινότητά του και να αξιολογήσει την εμπειρία του με αντικειμενικότητα και ψυχραιμία.

Γιατί έχει αξία αυτή η πρωτοβουλία

Το βασικό πλεονέκτημα του νέου ψηφιακού εργαλείου είναι η αξιοπιστία των δεδομένων που συλλέγονται. Για πρώτη φορά, διασφαλίζεται ότι οι απαντήσεις προέρχονται αποκλειστικά από άτομα που οντως νοσηλεύτηκαν σε δημόσιο νοσοκομείο, γεγονός που προσδίδει υψηλή εγκυρότητα στην αξιολόγηση και επιτρέπει τη λήψη στοχευμένων και τεκμηριω-

νων αποφάσεων για τη βελτίωση των υπηρεσιών. Η διαδικασία ολοκληρώνεται σε λιγότερο από πέντε λεπτά και η πλατφόρμα είναι φιλική προς τον χρήστη, χωρίς να απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει 35 στοχευμένες ερωτήσεις, που καλύπτουν τη διαδρομή του ασθενή, από την είσοδο στο νοσοκομείο έως το εξιτήριο. Εξετάζονται όλοι οι κρίσιμοι τομείς της νοσοκομειακής εμπειρίας όπως: προσβασιμότητα στις υπηρεσίες - συντονισμός και οργάνωση της φροντίδας - επικοινωνία και συμπεριφορά προσωπικού - συνθήκες καθαριότητας, υγιεινής και σίτισης - υποστήριξη και καθοδήγηση που προσφέρεται στον ασθενή κατά την αποχώρησή του - καθώς και δεδομένα για χρόνο αναμονής - αλληλεπίδραση του ασθενή με το προσωπικό - συμμετοχή του ασθενή στη λήψη αποφάσεων - εμπειρία του ασθενή με το Γραφείο Προστασίας Δικαιωμάτων Ασθενών Υπηρεσιών Υγείας και εν γένει τον σεβασμό των δικαιωμάτων του.

Αξιοποίηση των δεδομένων

Η πρόσβαση στα δεδομένα θα περιορίζεται σε εξουσιοδοτημένους χρήστες, εξασφαλίζοντας την ασφάλεια των πληροφοριών. Η συλλεγόμενη πληροφορία θα αξιοποιείται με στρατηγικό και ουσιαστικό τρόπο, με κάθε επίπεδο του Εθνικού Συστήματος Υγείας να αναλαμβάνει συγκεκριμένες αρμοδιότητες στην επεξεργασία και χρήση της.

Τα νοσοκομεία θα έχουν τη δυνατότητα να αναλύουν τα αποτελέσματα που τα αφορούν, ώστε να επανεξετάζουν πρακτικές και διαδικασίες, εντοπίζοντας τόσο τις αδυναμίες όσο και τις καλές πρακτικές που αξίζει να ενισχυθούν.

Οι διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών θα διαθέτουν μια συγκεντρωτική και ολοκληρωμένη εικόνα για τα νοσοκομεία αρμοδιότητάς τους, επιτρέποντάς τους να υλοποιούν παρεμβάσεις και στρατηγικές ενέργειες αναβάθμισης.

Τέλος, το υπουργείο Υγείας με τον ρόλο του κεντρικού συντονιστικού φορέα θα έχει εποπτικό καθήκον για τη συνολική διαδικασία αξιολόγησης και βελτίωσης των υπηρεσιών των νοσοκομείων.

Τα επόμενα βήματα

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε διαδοχικές φάσεις, ώστε να προσαρμοστεί πλήρως στις ιδιαιτερότητες κάθε πληθυσμιακής ομάδας και στα διαφορετικά περιβάλλοντα παροχής φροντίδας.

Στο αρχικό στάδιο, δεν θα αποστέλλονται SMS σε ασθενείς που νοσηλεύτηκαν σε παιδιατρικά και ογκολογικά νοσοκομεία ή κλινικές. Μετά την ανάπτυξη πιο εξειδικευμένων ερωτηματολογίων, θα επεκταθεί αρχικά στα ογκολογικά νοσοκομεία και σταδιακά θα καλύψει και άλλες ειδικές κατηγορίες.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Απέδωσαν οι σκληρές διαπραγματεύσεις για το φάρμακο

Το έργο της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της φαρμακευτικής δαπάνης ξεδιπλώνει στη συνέντευξη που μας παραχώρησε η δρ **Βασιλική - Κωνσταντίνα Γκογκοζώτου**, μη εκτελεστική πρόεδρος ΕΟΠΥΥ & πρόεδρος της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων υπουργείου Υγείας

Στην **Ανθή Αγγελοπούλου** aaggelopolou@naftemporiki.gr

Με μια σημαντική εξοικονόμηση, που όπως εκτιμάται θα υπερβεί το 1,1 δισ. ευρώ συνολικά, θα κλείσουν οι διαπραγματεύσεις για το φάρμακο το 2025, όπως μας εξηγεί η δρ Βασιλική - Κωνσταντίνα Γκογκοζώτου, μη εκτελεστική πρόεδρος ΕΟΠΥΥ & πρόεδρος Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων υπουργείου Υγείας. Η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων έχει ήδη καταφέρει, μέσω διαφανών και δεσμευτικών συμφωνιών με τις φαρμακευτικές εταιρείες, να διασφαλίσει εξοικονομήσεις που υπερβαίνουν για την πενταετία 2020-2024 τα 2,8 δισ. ευρώ σωρευτικά.

Δρ Γκογκοζώτου, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν ανακοινωθεί, η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων κατάφερε να επιτύχει μία σημαντική μείωση της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης για το 2022 και συνεχίζει. Σε τι ύψος έχουν φτάσει οι εξοικονομήσεις και τι αναμένεται για το άμεσο μέλλον;

«Η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων έχει όντως καταφέρει, μέσω διαφανών και δεσμευτικών συμφωνιών με τις φαρμακευτικές εταιρείες, να διασφαλίσει εξοικονομήσεις που υπερβαίνουν για την πενταετία 2020-2024 τα 2,8 δισ. ευρώ σωρευτικά: περίπου 1,9 δισ. ευρώ στον ΕΟΠΥΥ και 0,9 δισ. ευρώ στα δημόσια νοσοκομεία και στο νοσοκομείο Παπαγεωργίου (στα ποσά αυτά δεν περιλαμβάνονται τα νομοθετικά υποχρεωτικά rebates). Για το 2025, η εξοικονόμηση αυτή εκτιμάται ότι θα υπερβεί το 1,1 δισ. ευρώ συνολικά.

Δρ Βασιλική - Κωνσταντίνα Γκογκοζώτου: Οι επιτευχθείσες εκπώσεις δεν είναι απλώς «λογιστικό όφελος». Δημιουργούν τον αναγκαίο δημοσιονομικό χώρο ώστε να αποζημιώνονται καινοτόμες θεραπείες υψηλού κόστους.

Πρόκειται για αποτέλεσμα που βασίζεται σε τεκμηριωμένη, προληπτική παρέμβαση - όχι σε γραφειοκρατικές ρυθμίσεις.

Η Επιτροπή, έχοντας συνάψει την τελευταία πενταετία περισσότερες από 1.250 συμφωνίες και έχοντας θεσπίσει σχεδόν 100 κλειστούς προϋπολογισμούς για μεμονωμένα φαρμακευτικά σκευάσματα ή θεραπευτικές κατηγορίες, διαχειρίζεται σήμερα πάνω από το

70% της συνολικής αρχικής φαρμακευτικής δαπάνης.

Βάσει πρόσφατων στοιχείων του ΕΟΠΥΥ, φαίνεται ότι το 2024 η ανάπτυξη των ΦΥΚ ανήλθε στο 12,2%, όμως με την εφαρμογή των κλειστών προϋπολογισμών περιορίστηκε σε λιγότερο από το μισό.

Αντίστοιχα, η συνολική φαρμακευτική δαπάνη του ΕΟΠΥΥ παρουσίασε αρχική αύξηση περίπου 7,4%, η οποία περιορίστηκε σε 4% χάρη στους κλειστούς προϋπολογισμούς.

Εφόσον οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του κράτους -όπως τα μητρώα ασθενών, ο έλεγχος της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, ο ηλεκτρονικός φάκελος ασθενούς, η διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων και η έγκαιρη κοινοποίηση στοιχείων και εκτιμήσεων- τεθούν σε πλήρη λειτουργία, το έργο της Επιτροπής θα ενισχυθεί περαιτέρω, τόσο ως προς την αποτελεσματικότητα όσο και ως προς την τεκμηρίωσή του».

Ποιος είναι ο στόχος της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων;

«Ο στόχος της Επιτροπής είναι διττός. Πρώτον, η διασφάλιση της βιωσιμότητας της φαρμακευτικής δαπάνης, μέσω αδιόριστων και δεσμευτικών συμφωνιών, και δεύτερον -όχι λιγότερο σημαντικό- η εγγυημένη πρόσβαση των ασθενών σε καινοτόμες θεραπείες, εντός πλαισίου δημοσιονομικής υπευθυνότητας.

Η Επιτροπή επιδιώκει τη βέλτιστη διαχείριση του κρατικού προϋπολογισμού για τη φαρμακευτική δαπάνη μέσω συμφωνιών με τις φαρμακευτικές εταιρείες, βάσει διαφανών διαδικασιών και σαφών όρων. Ειδικά οι συμφωνίες κλειστών προϋπολογισμών, στις

12. ΑΠΕΔΩΣΑΝ ΟΙ ΣΚΛΗΡΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ

Μέσο: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 01/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/07/2025

Σελίδα: 17

Εφόσον τα μητρώα ασθενών, ο έλεγχος της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, ο ηλεκτρονικός φάκελος ασθενούς, η διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων και η έγκαιρη κοινοποίηση στοιχείων και εκτιμήσεων τεθούν σε πλήρη λειτουργία, το έργο της Επιτροπής θα ενισχυθεί περαιτέρω, τονίζει η δρ Βασιλική - Κωνσταντίνα Γκογκοζώτου.

οποιές συμπεριλαμβάνονται οι ισχύουσες νομοθετημένες εκπώσεις, αποτελούν το ισχυρότερο εργαλείο της Επιτροπής - και του υπουργείου Υγείας -, καθώς ορθολογίζουν τη δαπάνη, οριοθετώντας την ετήσια ανάπτυξη συγκεκριμένων οφθαλμικών ή θεραπευτικών κατηγοριών βάσει επιδημιολογικών στοιχείων.

Παράλληλα, ενισχύουν τη χρηματοπιστωτική ικανότητα των διαχειριστών των συμφωνιών (ΕΟΠΥΥ, ΕΚΛΠΥ) μέσω σταθερής και προκαθορισμένης απόδοσης των συμφωνημένων εκπώσεων, χωρίς δυνατότητα έντασης ή δικαστικής προσφυγής - όπως συμβαίνει συχνά με το clawback.

Οι συμφωνίες αυτές δεν γίνονται εις βάρος της πρόσβασης των ασθενών σε αυτά τα φάρμακα, αλλά εξασφαλίζουν τις καλύτερες τιμές για τις θεραπείες, ώστε να είναι προσβάσιμες χωρίς να επιβαρύνεται δυσανάλογα το σύστημα.

Ενισχύουν έτσι την τεχνική αρτιότητα και την κοινωνική ευθύνη του συστήματος αποζημίωσης φαρμάκων, καθιστώντας τον δημόσιο τομέα διαπραγματευτικά ισχυρό».

Με τις εκπώσεις που επιτυγχάνονται, δημιουργείται χώρος για τις καινοτόμες θεραπείες και τα ορφανά φάρμακα; Πιστεύετε ότι το ισχύον πλαίσιο διαπραγμάτευσης για τα ορφανά φάρμακα πρέπει να αλλάξει;

«Ακριβώς. Οι συμφωνίες της Επιτροπής αποτελούν μοχλό πολιτικής υγείας. Οι επιτευχθείσες εκπώσεις δεν είναι απλώς "λογιστικό όφελος". Δημιουργούν τον αναγκαίο δημοσιονομικό χώρο ώστε να αποζη-

Το 2024 η ανάπτυξη των ΦΥΚ ανήλθε στο 12,2%, όμως με την εφαρμογή των κλειστών προϋπολογισμών περιορίστηκε σε λιγότερο από το μισό.

και διαπραγμάτευσης, αλλά για προσαρμογή - με τεκμηρίωση, κοινωνική ευθύνη, ευελίξια και ηθική συνέπεια.

Οι συνθήκες είναι ώριμες για τη θέσπιση ειδικού πλαισίου για αυτές τις θεραπείες, με βεβαίως τόσο στην επιστημονική αξιολόγηση όσο και στο δικαίωμα του ασθενούς στην υγεία και την αξιοπρέπεια».

Στην αγορά είστε γνωστή ως «σιδηρά κυρία για το φάρμακο». Τελικά, κυρία Γκογκοζώτου, όλο αυτό ήταν ένα δύσκολο επιτεύξιμο έργο;

«Αν πράγματι δόθηκε αυτός ο χαρακτηρισμός, δεν τον εκλαμβάνω ως τίτλο εξουσίας, αλλά ως αναγνώρι-

μώνονται καινοτόμες θεραπείες υψηλού κόστους - συχνά για μικρούς πληθυσμούς με σοβαρές, απειλητικές παθήσεις χωρίς εναλλακτικές - χωρίς τη δυσανάλογη πίεση στους προϋπολογισμούς.

Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την Επιτροπή Διαπραγμάτευσης παραμένει ενιαίο.

Ωστόσο, οι ανάγκες των ορφανών φαρμάκων είναι πολυδιάσπατες και απαιτούν μια στοχευμένη, θεσμικά διαφοροποιημένη προσέγγιση.

Δεν μιλάμε για χαλάρωση των διαδικασιών αξιολόγησης

ση ενός επίμονου και δύσκολου έργου. Η αλήθεια είναι πως δεν αισθάνομαι έτσι. Αυτό που με κινητοποιεί καθημερινά δεν είναι η αισιότητα, αλλά η ευθύνη - απέναντι στον πολίτη, στον ασθενή που περιμένει μια θεραπεία, στον δημόσιο πόρο που πρέπει να αξιοποιηθεί σωστά. Όταν διαχειρίζεσαι δημόσιους πόρους και ταυτόχρονα την αγωνία των ασθενών, η ευθύνη σε "σκληραίνει", αλλά σε διδάσκει και να έχεις ευελίξια εκεί που χρειάζεται.

Στην πραγματικότητα, όμως, πρόκειται για συλλογικό έργο, όχι για προσωπική "πυγή". Η εδραίωση της Επιτροπής ως θεσμικού πυλώνα στη διαχείριση της φαρμακευτικής δαπάνης δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Ξεκίνησε ως ένα προσωρινό μεταβατικό σχήμα έως τη δημιουργία ενός Οργανισμού Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας, και κλείνει πια 7 χρόνια, με ελάχιστη διοικητική στήριξη και έντονη εθελοντική συνεισφορά των μελών της.

Παρ' όλα αυτά, πέτυχε να θεσμοθετήσει διαφανείς και δεσμευτικές συμφωνίες, αντικαθιστώντας αποσπασματικές και αμφισβητούμενες πρακτικές του παρελθόντος.

Πέρα από αριθμούς, πρόκειται για πράξη δημοσιονομικής πειθαρχίας με κοινωνικό πρόσημο. Ένα έργο δύσκολο, που απαιτεί τεχνογνωσία, θεσμική σταθερότητα και προσήλωση στον ασθενή, αλλά και την τόλμη να πεις ότι η υγεία είναι επένδυση και όχι απλώς κόστος.

Αν αυτός ο συνδυασμός δίνει την εντύπωση "σιδηρού", τότε ίσως είναι απλώς η αντανάκλαση της προσήλωσης στο καθήκον».

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Οι τέσσερις στρατηγικοί στόχοι της διοίκησης του ΕΟΦ

Ενίσχυση του οργανισμού με προσωπικό, βελτιστοποίηση διαδικασιών, ψηφιοποίηση, πριμοδότηση με κίνητρα είναι στις προτεραιότητες του Οργανισμού, όπως επισημαίνει ο πρόεδρός του, **Σπύρος Σαπουνάς**

Στην **Ανθή Αγγελοπούλου** aangelopoulou@naftemporiki.gr

Το πώς μπορεί να επιτευχθεί η πιο εύρυθμη λειτουργία των Διευθύνσεων στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων για καλύτερη απόδοση των υπηρεσιών, το πώς έχουν αποδώσει τα μέτρα του υπουργείου για τον έλεγχο της διάθεσης των φαρμάκων, η ενίσχυση της οικονομίας μέσω των κλινικών μελετών και τα προβλήματα που επιφέρουν οι υποχρεωτικές επιστροφές, μπαίνουν στο μικροσκόπιο της συζήτησής μας με τον ενδοκρινολόγο-διαβιολόγο & πρόεδρο ΕΟΦ, Σπύρο Θ. Σαπουνά.

Κόριε πρόεδρε, ποιες μεταρρυθμίσεις θεωρείτε απαραίτητες για τη διαμόρφωση μιας αποδοτικής και αποδοτικής εθνικής πολιτικής φαρμάκου;

«Όσον αφορά την εθνική πολιτική φαρμάκου, η οποία καθορίζεται από τον υπουργό Υγείας και το υπουργείο, χρειάζεται θεσμική αναβάθμιση της διαδικασίας αξιολόγησης φαρμάκων, βελτίωση της τιμολόγησης και αποζημίωσης, καθώς και ενίσχυση της διαφανούς συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων μερών (ασθενείς, γιατροί, φαρμακοβιομηχανία, φαρμακοποιοί). Αυτό που απασχολεί πρωτίτως τη διοίκηση του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων είναι η εύρυθμη λειτουργία των Διευθύνσεων και η καλύτερη απόδοση των υπηρεσιών. Σκοπεύουμε να επενδύσουμε στο καλό κλίμα μεταξύ διοίκησης και προσωπικού, καθώς και μεταξύ των υπαλλήλων. Σε μία σειρά διαρθρωτικών κινήσεων προς αυτή την κατεύθυνση περιλαμβάνονται ενέργειες όπως η ενίσχυση του οργανισμού με προσωπικό, η βελτιστοποίηση διαδικασιών, η ψηφιοποίηση, η πριμοδότηση με κίνητρα και διάφορα ακόμα».

Η εφαρμογή της πλατφόρμας του ΕΜΥΟ μπορεί να ενισχύσει την ασφάλεια και τη διαθεσιμότητα των φαρμάκων στην ελληνική αγορά;

«Η ενεργοποίηση του ελληνικού κόμβου της ευρωπαϊκής πλατφόρμας επαλιθύνσεως φαρμάκων (HMVS/HMVO) από τον Φεβρουάριο 2025 αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στη μείωση των πλαστών/ψευδεπίγραφων σκευασμάτων και τη διασφάλιση της διαφάνειας σε ολοκληρωτήν την εφοδιαστική αλυσίδα. Πρόκειται για ένα θετικό βήμα, προς μια πιο ψηφιακά οργανωμένη και ελεγχόμενη αγορά και ταυτόχρονα μία ευρωπαϊκή μας υποχρέωση».

Σπύρος Σαπουνάς: Σκοπεύουμε να επενδύσουμε στο καλό κλίμα μεταξύ διοίκησης και προσωπικού, καθώς και μεταξύ των υπαλλήλων.

Η πρόταση για μείωση του προϋπολογισμού του ΙΦΕΤ μέσω έκτακτων εισαγωγών από τον ΕΟΦ έχει αποδοθεί;

«Αυτή τη στιγμή οι μηχανισμοί λειτουργούν πραγματικά πολύ καλά και η πρόσβαση των ασθενών στα φάρμακα -ειδικά στα ογκολογικά- είναι πολύ καλή. Ο περιορισμός του όγκου εισαγωγών από τον ΙΦΕΤ μέσω κεντρικών διαπραγματεύσεων και αυστηρότερης αξιολόγησης των αιτημάτων και η αύξηση των έκτακτων εισαγωγών μέσω ΕΟΦ [των ιδίων των Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας (ΚΑΚ)], με καταβολή clawback, rebate] έχει ήδη συμβάλει σε έναν πιο συγχρηματισμένο και στοχευμένο προϋπολογισμό σε σχέση με τις ανάγκες που έχουν διαμορφωθεί και σε σχέση με την πρόοδο και ανάπτυξη της καινοτομίας. Ωστόσο, παραμένει κρίσιμος ο κίνδυνος καθυστερήσεων αν η διαδικασία δεν διατηρήσει την ευελιξία της για πραγματικά επείγουσες ανάγκες».

Η εξαγορευμένη ιατρική και η ιατρική ακριβείας μπορούν να μειώσουν τη φαρμακευτική δαπάνη;

«Ναι, εφόσον εφαρμοστούν σωστά. Οι στοχευμένες

θεραπείες, βασισμένες σε γενετικούς ή βιολογικούς δείκτες, οδηγούν σε καλύτερα θεραπευτικά αποτελέσματα, με λιγότερες παρενέργειες και οπιαίδη. Ωστόσο, απαιτείται επένδυση σε υποδομές, δεδομένα και κατάλληλες διαδικασίες αποζημίωσης για να αποδώσει το μοντέλο σε εθνικό επίπεδο».

Η κλινική έρευνα μπορεί να ενισχύσει το δημόσιο σύστημα υγείας και την οικονομία;

«Αναμφισβήτητα. Η προσέλκυση κλινικών μελετών στην Ελλάδα όχι μόνο ενισχύει τη χρηματοδότηση νοσοκομείων και ερευνητικών ιδρυμάτων, αλλά και δίνει πρόσβαση σε καινοτόμες θεραπείες για ασθενείς. Η ανάπτυξη αυτού του τομέα μπορεί να έχει σημαντικές θετικές οικονομικές και επιστημονικές επιδράσεις για τη χώρα. Θεωρώ πως βελτιωνόμαστε καθημερινά σε αυτόν τον τομέα και υπάρχει περιθώριο έτι περαιτέρω βελτίωσης».

Είναι αλήθεια ότι η λίστα των συνταγογραφούμενων φαρμάκων έχει μειωθεί, με αποτέλεσμα οι πολίτες να πληρώνουν περισσότερα από την τσέπη τους;

«Δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για ουσιαστική μείωση της θετικής λίστας. Παρ' όλα αυτά, η αυστηρότερη εφαρμογή θεραπευτικών πρωτοκόλλων και η μη κάλυψη ορισμένων σκευασμάτων έχει οδηγήσει ορισμένες ομάδες πολιτών να επιβαρύνονται με μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής ή με αγορά φαρμάκων εκτός λίστας».

Υπάρχουν εταιρείες που αποσύρουν ή δεν δηλώνουν φάρμακα στη λίστα λόγω των υποχρεωτικών επιστροφών;

«Δυστυχώς υπάρχουν, ιδιαίτερα στον τομέα των ακριβών καινοτόμων φαρμάκων ή εκείνων με μικρό όγκο πωλήσεων, βλέπουμε εταιρείες που εκφράζουν προβληματισμό ή αποσύρουν σκευασματα εξαιτίας του οικονομικού βάρους των υποχρεωτικών επιστροφών. Έτσι το υπουργείο Υγείας προβλέπει σε μία σειρά από παρεμβάσεις, όπως οι αυξήσεις τιμών κάποιων φθηνών φαρμάκων προκειμένου να διασφαλιστεί η παραμονή τους στην κυκλοφορία, η αυστηροποίηση των θεραπευτικών πρωτοκόλλων και πολλά άλλα. Άλλωστε η κυβέρνηση, γνωρίζοντας τα πρόβλημα αυτά, ενίσχυσε τον φαρμακευτικό προϋπολογισμό με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και τους εθνικούς πόρους».

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Το επενδυτικό clawback είναι το πιο επιτυχημένο αναπτυξιακό εργαλείο

Το φάρμακο είναι μία δύσκολη άσκηση. Τα μέτρα έχουν πάει καλά και είμαι σχετικά ευχαριστημένος, αλλά πάντα θα υπάρχει χρηματοδοτικό κενό, επισημαίνει ο υπουργός Υγείας **Άδωνις Γεωργιάδης**.

Στην Ανθή Αγγελοπούλου aangelopoulou@nafterponiki.gr

Οι μεταρρυθμίσεις στο σύστημα υγείας, τα μέτρα για τη φαρμακευτική πολιτική, η αποδοτικότητα του επενδυτικού clawback, οι επόμενες κινήσεις με τη δημιουργία Ταμείου Καινοτομίας και η χρηματοδότηση αναλύονται από τον υπουργό Υγείας, Σπυρίδωνα - Άδωνι Γεωργιάδη.

Υπουργέ μου, ας ξεκινήσουμε με τις μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Πού βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή;

«Δεν μου αρέσει να μιλάω αυτοαναφορικά, διότι κινδυνεύεις να χαρακτηριστείς αλαζόνας. Αλλά νομίζω, με μία ψύχραιμη αποτίμηση της εδώ και περίπου ενάμιση χρόνο νέας μου θητείας στο υπουργείο Υγείας, για πολλά μπορεί να με κατηγορήσει κάποιος, για αδράνεια σίγουρα όχι. Κάνουμε τα απογευματινά χειρουργεία, το ιδιωτικό έργο των γιατρών του ΕΣΥ, το σύστημα ηλεκτρονικής ικνυλάτωσης ασθενών, τα ηλεκτρονικά ραντεβού του ΕΟΠΥΥ, την κατ' οίκον διανομή φαρμάκου, τον Εθνικό Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας, τώρα το "1566", και ακόμα έχουμε πολλά να κάνουμε. Δεν έχουμε σταματήσει καθόλου, δουλεύουμε ασταμάτητα, γιατί μας ενδιαφέρει να παραδώσουμε ένα καλύτερο σύστημα υγείας από αυτό που παραλάβαμε. Και φυσικά τα DRGs, που ολοκληρώθηκαν επί της δεύτερης μου θητείας, αλλά νομοθετήθηκαν από την πρώτη μου θητεία».

Όπως έχετε αναφέρει, η εφαρμογή των DRGs στα δημόσια νοσοκομεία θα αποφέρει καρπούς όσον αφορά τους προϋπολογισμούς και τις τιμολογήσεις. Μάλιστα, έως το τέλος του χρόνου θα επιχειρηθεί να ενταχθούν και τα ιδιωτικά νοσοκομεία στο σύστημα DRG. Εξηγήστε μας πώς θα δουλέψει αυτό το σύστημα στην περσοτολή των δαπανών υγείας;

«Όχι, δεν έχω πει ότι τα DRGs θα μειώσουν τις δαπάνες. Ο σκοπός των DRGs δεν είναι η περιστο-

Άδωνις Γεωργιάδης: Νομίζω ότι το πρόγραμμα «Προλαμβάνω» Σπυρίδων Δοξιάδης είναι η σημαντικότερη δράση του υπουργείου Υγείας της Ελλάδας από την ίδρυσή του υπουργείου μέχρι σήμερα.

λή των δαπανών, είναι η αύξηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και να μάθεις να μην ξεδεύεις λεφτά εκεί που δεν τα χρειάζεσαι. Υπό αυτήν την έννοια θα περισσέψουν πόροι για να δώσεις κίνητρα σε όσους κάνουν καλά τη δουλειά τους».

Η πρωτοποριακή εφαρμογή του «βραχιολιού» στα νοσοκομεία έχει αποδώσει καρπούς;

«Νομίζω ότι όλοι θυμάστε πόσοι φώναζαν στην αρχή για την ηλεκτρονική ικνυλάτωση. Μπορείτε να τους βρείτε σήμερα; Δεν μιλάει κανένας. Όπου μπήκε το ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής των ασθενών, μειώθηκε η αναμονή. Και αυτό δεν το λέω εγώ, το δείχνουν όλα τα στοιχεία».

Για να πάμε και στο φάρμακο, που αποτελεί το στοίχημα της αγοράς. Πόσο έχει επιτευχθεί μείωση των υποχρεωτικών επιστροφών και πού αναμένεται κατά τη γνώμη σας να φτάσει;

«Το φάρμακο είναι μία δύσκολη άσκηση. Έχουμε πάρει πάρα πολλά μέτρα και έχουμε φέρει μία πρεμία στην αγορά. Μεγάλη μείωση στις επιστροφές δεν μπορεί να υπάρξει, διότι από τη μία παίρνεις μέτρα και περιτελλείς τη δαπάνη, από την άλλη μπαίνουν συνεχώς νέες θεραπείες που αυξάνουν τη δαπάνη. Άρα, δεν είναι τόσο εύκολο αυτό. Θέλω να είμαι ειλικρινής. Τα μέτρα που πήραμε το '24 και το '25 έχουν πάει καλά και είμαι σχετικά ευχαριστημένος, αλλά πάντα θα υπάρχει χρηματοδοτικό κενό».

Ένα από τα δικά σας επιτεύγματα ήταν η εφαρμογή του επενδυτικού clawback. Ποιο είναι το αποτόπωμα του επενδυτικού clawback στην αγορά και για πόσο χρονικό διάστημα ακόμα θεωρείτε ότι μπορεί να συνεχίσει να υφίσταται;

«Το επενδυτικό clawback είναι με διαφορά το πιο

14. ΤΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ CLAWBACK ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΙΟ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟ...

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: ...01/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...29/07/2025

Σελίδα:9

Όπου μπήκε το ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής των ασθενών, μειώθηκε η αναμονή, επισημαίνει ο υπουργός Υγείας Άδωνις.

επιτυχημένο αναπτυξιακό εργαλείο του ελληνικού κράτους από τότε που μετράμε τέτοιου είδους εργαλεία. Με περίπου 400 εκατ. στα 5 χρόνια, έχουμε κινητοποιήσει ήδη επενδύσεις που ξεπερνούν το 1,7 δισ. Δεν νομίζω να υπάρχει άλλη περίπτωση του ελληνικού κράτους που να έχει τόσο μεγάλη επιτυχία από πραγματικές επενδύσεις, με πραγματικές χιλιάδες θέσεις εργασίας και με πραγματικές εξαγωγές».

Ας πάρε λίγο στα Φάρμακα Υψηλού Κόστους, για τα οποία υπήρξε μεγάλη αναστάτωση από μερίδα της αγοράς. Η κατ'οίκον διανομή μέσω ειδικής μεταφορικής εταιρείας είχε τελικά θετικό αντίκτυπο; Και πώς θα γίνει η συνεργασία για την προμήθεια των ΦΥΚ από τα ιδιωτικά φαρμακεία;

«Η κατ'οίκον διανομή ΦΥΚ είναι ένα τεράστιο εγχείρημα και θέλω να το εξηγήσω, γιατί ακούγεται μία κριτική που ασκείται από διάφορες πλευρές - κατά τη γνώμη μου παντελώς άδικη. Είναι δυνατόν να περιμένει κάποιος ότι ένα τέτοιο εγχείρημα δεν θα έχει καθόλου προβλήματα από την πρώτη μέρα της δημιουργίας του; Όχι είναι η απάντηση. Διότι ως εγχείρημα είναι τεράστιο. Για να καταλάβετε, οι εταιρείες courier στα απλά αγαθά δεν μπορούν να κάνουν αυτό που κάνουμε εμείς, γι' αυτό και έχουν τα drop box για να μπορούν να πηγαίνουν σε σταθερά σημεία αποστολής. Εμείς δεν μπορούμε να κάνουμε φάρμακα με drop box. Άρα, προσπαθούμε να φτάσουμε στα σπίτια αυτών των ανθρώπων. Μπορείτε να σκεφτείτε 140.000 ασθενείς, για πόσες διαφορετικές αποστολές ΦΥΚ μιλάμε; Ως εγχείρημα, λοιπόν, είναι τεράστιο από μόνο του. Έχει πάει καλά; Ναι, είμαι ευχαριστημένος, γιατί έχουμε ήδη κάνει αυτή τη στιγμή που μιλάμε περίπου 30.000 παραδόσεις, που είναι ένας πολύ μεγάλος αριθμός για αυτές τις λίγες μέρες που λειτουργεί. Έχει προβλήματα; Ναι, αλλά κάθε μέρα και λιγότερα. Θα χρειαστεί κάποιος

Ο σκοπός των DRGs είναι η αύξηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και να μάθεις να μην ξοδεύεις λεφτά εκεί που δεν τα χρειάζεσαι.

Κόστη στην Υγεία εκτός από την ταλαιπωρία των ασθενών;

«Το κύριο γνώρισμα των μεταρρυθμίσεών μας δεν είναι η μείωση του κόστους. Η μείωση του κόστους όπου μπορεί να έρθει είναι πολύ καλό πράγμα. Το σημαντικό είναι ότι μειώνουμε την ταλαιπωρία των ασθενών, αυτό είναι το πρώτο μέλημά μας».

Σε πρόσφατο συνέδριο ανακοινώσατε ότι θα ξεκινήσει φέτος το Ταμείο Καινοτομίας στα φάρμακα (γνωστό και ως Σχήμα Μεταβατικής Αποζημίωσης), που θα ενισχύσει την πρόσβαση στα καινοτόμα φάρμακα και θα δημιουργήσει μηχανισμούς προσωρινής αποζημίωσης. Κύριε υπουργέ, από πού θα απορροφηθούν τα χρήματα για τη δημιουργία του και σε τι ύψος αναμένεται να φτάσει η χρηματοδότησή του;

«Είμαστε ακόμα σε συζητήσεις με το υπουργείο Οικονομικών για τη χρηματοδότησή του, επιπλέον των

εβδομάδες ακόμα για να φτάσει στο ιδανικό σημείο που θέλουμε. Ανταλαμβάνομαι την πίεση, διότι μιλάμε για φάρμακα, αλλά πρέπει να καταλαβαίνουμε και τι ζητάμε. Σε γενικές γραμμές είναι μία μεγάλη μεταρρύθμιση, που γλιτώνει πάρα πολύ κόσμο από την ταλαιπωρία. Για τα ιδιωτικά φαρμακεία έχουμε ήδη συνεννοηθεί με την Πανελλήνια Ομοσπονδία των Φαρμακοποιών και θα κάνουμε ένα πολύ καινοτόμο σύστημα, που θα δουλέψει πάρα πολύ καλά».

Όλες αυτές οι διαδικασίες αναμένεται να μειώσουν τα

χρημάτων που έχουμε στο φάρμακο. Θα το νομοθετήσουμε αν όλα πάνε καλά τον Σεπτέμβριο και θα προλάβουμε το τελευταίο τρίμηνο του 2025. Φυσικά θα υφίσταται μια κανονικά από το 2026».

Η έξτρα χρηματοδότηση στον ΕΟΠΥΥ ύψους 30 εκατ. ευρώ θα δώσει κατά τη γνώμη σας ανάσα στα διαγνωστικά κέντρα που είναι υπερχρεωμένα;

«Η ανάσα των 30 εκατ. ευρώ δεν λύνει τα προβλήματα των παλαιών χρεών των διαγνωστικών κέντρων. Όμως τα πολλά μέτρα που πήραμε και τα ακόμη περισσότερα που θα πάρουμε με τη μεγάλη μείωση του τρέχοντος clawback που έχουμε επιτύχει, συν τα 30 εκατ., θα δώσουν μία σχετικά διέξοδο. Τα χρέη είναι πολύ μεγάλα και οφείλονται στον κύριο Παύλο Πολάκη, στον οποίο πρέπει να δίνουν συγκατάφηση τα διαγνωστικά κέντρα που τους κατέστρεψε».

Επιπροσθέτως, υπουργέ μου, θα θέλαμε να μας ενημερώσετε ποιος είναι ο αντίκτυπος από την εφαρμογή του πολύ μεγάλου προγράμματος πρόληψης που έχετε ξεκινήσει τα τελευταία δύο έτη;

«Νομίζω ότι το πρόγραμμα "Προλαμβάνω" Σπύρος Δοξιάδης είναι η σημαντικότερη δράση του υπουργείου Υγείας της Ελλάδας από την ίδρυση του υπουργείου μέχρι σήμερα. Περισσότερα από 3 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν ήδη κάνει χρήση των υπηρεσιών του. Χιλιάδες ανθρώπινες ζωές έχουν σωθεί, είτε από τον καρκίνο του μαστού, είτε από τον καρκίνο του παχέος εντέρου, είτε από καρδιαγγειακά νοσήματα, είτε από τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας. Εδώ δεν μιλάμε για στατιστικά, μιλάμε για πραγματικούς ανθρώπους με ονοματεπώνυμο, και, το κυριότερο, αλλάζουμε τον τρόπο που το υπουργείο Υγείας χειρίζεται την ασθένεια. Αντί να περιμένουμε να μας βρει η ασθένεια, πάμε και τη βρίσκουμε εμείς. Το θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό».